

Cittaslow Hareketinde Kadın Girişimciler: Seferihisar rneği

Women Entrepreneurs in the Cittaslow Movement: The Case of Seferihisar

Murat Tamer^a, Faruk Alaeddinoğlu^{*b}

Makale Bilgisi

Araştırma Makalesi

DOI:

10.33688/aucbd.1127083

Makale Geçmişi:

Geliş: 06.06.2022

Kabul: 07.10.2022

Anahtar Kelimeler:

Cittaslow

Yavaş kent

Seferihisar

Kadın girişimciliği

Yavaş felsefesi

Öz

Potansiyeli olan bütün kentler turizme konu olmak isterler. Ancak bu sürecin kontrollü bir şekilde gerçekleşmesi için belli kurallara ihtiyaç vardır. Cittaslow hareketi tam da bu anlamda sürdürülebilir kentler yaratmak isteyen yerel yöneticiler için bir fırsattır. Türkiye'nin ilk Cittaslow kenti olan Seferihisar bu yönüyle araştırmaya konu edilmiştir. Seferihisar'daki Cittaslow hareketini girişimci kadınlar özelinde inceleyen bu çalışmanın amacı, Cittaslow hareketinin kadın girişimciler üzerindeki etkisi ve kadınların bu süreçten nasıl etkilendiklerini ortaya koymaktır. Nitel araştırma yöntemlerinin bir ürünü olan bu çalışmada kolayda örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bu kapsamda Seferihisar'da 20 kadın girişimciye ulaşılmıştır. Katılımcılarla, yarı yapılandırılmış form üzerinden derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuş ve gerekli görülen yerlerde görüşülen kişilerin ifadelerine doğrudan atıfta bulunulmuştur. Elde edilen bulgular, Cittaslow hareketinin gerçekleşmesinde ve sürdürülmesinde kadın girişimcilerin önemli roller üstlendiklerini ve aynı zamanda bu süreçten önemli ölçüde kazançlı çıktıklarını göstermektedir.

Article Info

Research Article

DOI:

10.33688/aucbd.1127083

Article History:

Received: 06.06.2022

Accepted: 07.10.2022

Keywords:

Cittaslow

Slow city

Seferihisar

Women entrepreneurship

Slow philosophy

Abstract

Every city with potential desires to be the subject of tourism. However, certain rules are required to actualize this process in a proper manner. The Cittaslow movement is an opportunity for the local administrations to create sustainable cities. Thus, Seferihisar, the first Cittaslow city in Turkey, is subjected to this study. This study, which scrutinizes the Cittaslow movement in Seferihisar by focusing on women entrepreneurs, aims to reveal the impacts of the Cittaslow movement on women entrepreneurs and how women are affected by this process. Thus, qualitative research methodology and the convenience sampling technique were employed. In-dept hinter views were conducted in semi-structured form with 20 women entrepreneurs. The obtained data were evaluated by content analysis, and the sentences of the interviewees were quoted if necessary. Finding indicate that women entrepreneurs play crucial roles in the realization and sustainability of the Cittaslow movement in Seferihisar, and they benefit from this process considerably.

*Sorumlu Yazar: alaeddinoglu@yyu.edu.tr

^a Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Yüksek Lisans Öğrencisi, Van, Türkiye. <http://orcid.org/0000-0002-8037-5157>

^b Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Van, Türkiye. <http://orcid.org/0000-0002-1682-7438>

1. Giriş

Modern yaşam, bir taraftan ışıltılı kentler yaratırken diğer taraftan zamanın hızla akmasına yönelik adımlar atmıştır. Bu sũreç insanların daha hızlı yemek yemesine, bilgiye ulaşmasına, seyahat etmesine ve nihayetinde kararlar vermesine neden olmuştur. Zaman ve mekânın yeniden ũretildiđi bu sũreç hızlı olanın kazandığı bir yapıya dũnũřtũrũlmũřtũr. Oysa yaşam hızdan ibaret değil, bazen yavaşlamak ve anı yakalamak demektir. Milan Kundera'nın dediği gibi, yavaşlığın dũzeyi anının yoğunluğuyla doğru orantılıdır; hızın dũzeyi unutmanın yoğunluğuyla doğru orantılıdır. Yavaşlık ile anımsama, hız ile unutma arasında gizli bir ilişki vardır (<https://cittaslowturkiye.org/tr/>). Tam da bu nedenden dolayı, entelektũel akıl ve post modern insan için en bũyũk hazinenin anı (hatıra) biriktirmek olduğunu ifade etmek hiçte yanlış olmasa gerekir. Dolayısıyla hayatın yavaşlaması ve hatırlanması adına ortaya çıkan hareketlerden biri olan Cittaslow bir kazanım olarak dũřũnũlebilir. Hayatın yavaşlaması sadece yũre insanı için değil o bũlgeyi deneyimleyen bũtũn insanların etkileşime girmesine, insanların seyahat ettikleri yerlerle ilişki kurmasına ve bir bağ oluşturmasına olanak tanır. Kurulan bu bağ hem ev sahibi toplumu hem de turisti etkiler. Turizmin sosyal yũnũ olarak ifade edebileceğimiz bu konu, insanların toplum içinde takındıkları durum ile yakından ilişkilidir (Usta, 2016:70). Zira turizm sosyolojisinin ilgi alanına giren bu konu uezellikle son yıllarda akademik yazında kendine yer bulmuştur.

Cittaslow hareketinin kadınların toplumsal değişim ve dũnũřũmũne hangi doğrultuda katkı sunduğu konusunu işlemek adına İzmir'in Seferihisar ilçesi araştırma alanı olarak seçilmiştir. Tũrkiye'de ilk Cittaslow unvanı alan bu kent önemli değişikliklere sahne olmuştur. Bunlardan en önemlisi, geçmişte aile içinde sadece ev işleri ile uğraşan kadınların Cittaslow ile birlikte ũrettikleri ũrũnleri pazar yerlerinde ve kendi işletmelerinde piyasaya sũrmeleridir. Kadınlar lehine gelişen bu durum bu çalışmanın odak noktasını oluşturmaktadır. Bir başka deyişle alışma, Seferihisar'daki Cittaslow hareketini kadınlar özelinde incelemekte ve bu hareketin kadın girişimcilerin sosyo-ekonomik durumlarına ve aile içindeki rollerine odaklanmaktadır. Ayrıca, Cittaslow hareketinin Seferihisar'da uygulanabilir ve sũrdũrũlebilir olmasında kadın girişimcilerin önemine vurgu yapan bu araştırma, kadın girişimcilerin kendi işletmelerinin başında yer almaları ve kendi adlarına risk alan bireyler olarak topluma ve kendilerine yaptıkları katkıları da ele almaktadır.

Kadın girişimcilerin yeri ve önemine odaklanan çalışmanın problemi, Cittaslow hareketinde kadın girişimcilerin konumlarının göz ardı edilmesi olarak tespit edilmiştir. Diğer bir ifadeyle kadın girişimcilerin Cittaslow hareketinin uygulanabilir ve sũrdũrũlebilir olmasındaki önemlerinin yeteri kadar ön planda olmamasıdır. Cittaslow hareketini kadın girişimciler özelinde irdeleyen çalışmanın amacı ise bir Cittaslow kenti olan Seferihisar'da kadınların bu sũreçten sosyal ve ekonomik anlamda nasıl etkilendikleri ve bu hareketin sũrdũrũlebilirliđine olan katkılarıdır. Söz konusu amaca ulaşmak ve doğrulamak adına nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışmasının kullanılma amacı ise konunun ya da olgunun derinlemesine incelenmesi ve gerçek hayatla bağlantı kurmasını sağlamaktır. Bu kapsamda 20 kadın girişimci ile derinlemesine yapılan mũlakatlarda elde edilen bulgular betimsel analize tabi tutulmuş ve tematik çerçeveye oturtulmuştur. Cittaslow hareketinin etkisiyle kadın girişimciler ilçenin çeşitli yerlerinde ve farklı sektörlerde çalışmaya başlamışlardır. Ancak kadın girişimcilerin yoğun olarak çalıştığı alanlar pazar yerleri, ilçede yapılan festival ve organizasyonlardır. Bu alanlarda kendi ũrettikleri yoresel ũrũnleri sergileyerek kazanç

sağlamaktadırlar. Kadın girişimciler yaptıkları bu faaliyetler ile bir taraftan kendilerine ve ailelerine katkı sağlarken diğer taraftan ilçede turizm faaliyetlerinin çeşitlenmesine ve yaygınlaşmasına da katkı sunmuşlardır.

Çalışma alanı olarak Seferihisar'ın seçilmesinde üç temel neden bulunmaktadır. Bunlar, ilçenin ilk Cittaslow unvanı alan kent olması, kentin geçmişinde yerel ürünlerin halk pazarlarında satılıyor olması ve kadınların üreten pozisyonundan hem üreten hem de satış yapan kadın girişimciliğine geçişleridir. Şüphesiz bu süreç birçok konunun açıklığı kavuşturulmasını gerekli kılmıştır. Bu çalışmada ele alınan ana temalar, Cittaslow hareketinin kadın girişimciliğini ne ölçüde desteklediği, kadın girişimcilerin sosyo-ekonomik yaşamında ne tür değişikliklere neden olduğu ve aile içinde kadının rolünde yaşanan değişimdir. Ayrıca, Cittaslow hareketinin ilçede gerçekleştirilen festivallere, organizasyonlara, halk pazarlarına ve yöreye özgü (yöresel) ürünlerin tanıtımına ne ölçüde katkı sunduğu da diğer cevap aranan konular olmuştur. Dolayısıyla denilebilir ki çalışma, hem kadınların bu süreçten nasıl etkilendiklerini hem de Cittaslow hareketinin Seferihisar'da uygulanabilir ve sürdürülebilir olmasında kadın girişimcilerin önemini ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Her çalışmada olduğu gibi bu çalışmada da zaman, mekân ve kişi bakımından sınırlılıklar bulunmaktadır. Zaman bakımından çalışmanın sınırlılığı elde edilen verilerin 27 Temmuz-5 Ağustos 2019 tarihleri arasında toplandığı için katılımcıların o zamanki görüşlerini yansıtmaktadır. Çalışmanın mekân bakımından sınırlılığı ise verilerinin yalnızca İzmir'in Seferihisar İlçesinden toplanış olmasıdır. Kişi bakımından ise çalışmanın verileri 20 kadın girişimci ile sınırlıdır. Dolayısıyla çalışmanın verileri yalnızca 27 Temmuz-5 Ağustos 2019 tarihleri arasında Seferihisar ilçesinde 20 kadın girişimci ile yapılan derinlemesine görüşmelerden elde edilen verilerin analizini yansıtmaktadır.

1.1. Kavramsal Çerçeve

1.1.1 Cittaslow Hareketi

Dünyanın hızla küreselleşmesi ve teknolojideki gelişmeler toplumları ve insanları sürekli bir değişime zorlamaktadır. Kentli insanların bu değişimden kaçınması neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Günümüz yaşam biçimlerinde hız kavramı önem kazanmış ve hızlı olmayan bireylerin toplumda yer edinmeyeceği (Güven, 2011:113) algısı oluşturulmuştur. Dahası bu koşuşturma insanları normal hayat rutinlerinden uzaklaştırmıştır. Tam da bunun önüne geçmek ve özüne dönmek isteyen insanlar hızlı yaşama karşıt olarak yavaş hareketine yönelmişlerdir. Yavaş hareketi, Carlo Petrini önderliğinde 1986 yılında fast-food işletmelerine bir tepki olarak doğmuştur. Yavaş yemek hareketi ile başlayan bu akım yavaş hareketinin de yolunu açmıştır. Küresel ürünlere karşı yerel ürünleri destekleyerek tüm dünyada hızla yayılmıştır(Çiner'den aktaran Balcı, 2019:10).

Yavaş yaşam modern hayata karşı bir tepkidir. Yavaş yaşam hayatın içindeki tercihlerimiz doğrultusunda oluşur. Akıllı kararlar vererek zamanımızı doğru kullanmamızı ve kaliteli bir yaşam sürmemizi sağlar. Yavaş yaşamın en belirgin uygulamaları arasında yer alan SlowFood hareketi; fastfood almak yerine bir yemeğin kişi tarafından pişirilerek ondan zevk alınmasını sağlar (Parkins, 2004:364). Bu bağlamda, kendini gıdanın merkezine koyan SlowFood Birliği ortaya çıkmıştır. Bu birlik, topluma ve bireye saygı çerçevesinde üretim ve tüketimi desteklediğini aktarmaktadır. SlowFood uluslararası bazda şu hedefleri desteklemektedir.

- Herkese temiz, adil ve kaliteli yiyecekler sunmak
- Tüm toplumlar için gıdanın serbestliğini ve özgürlüğünü sağlamak
- Geleneksel gıdaları koruyarak biyoçeşitliliği sağlamak
- Sürdürülebilir tüketim ve üretim için terramadre ağının gelişimine katkıda bulunmak
- Uluslararası SlowFood ağının gelişimine katkıda bulunmak (SlowFood:2013).

Toplumların her geçen gün fastfood zincirlerinden beslenmesi hem sağlıksız bir toplumun yetişmesine hem de toplumların yemek kültürlerini kaybetmelerine yol açmaktadır. Bireylerin bu konuda bilinçlendirilmesi ve kendi topraklarında yer alan ürünlerin özelliklerini tanımaları yine bu organizasyonların temel hedefleri arasında yer almaktadır.

1.1.2 Yavaş Kentler

Türk Dil Kurumu Sözlüğüne göre kent; “nüfusunun çoğu ticaret, sanayi, hizmet veya yönetimle ilgili işlerle uğraşan, genellikle tarımsal etkinliklerin olmadığı ‘yerleşim alanı’ olarak tanımlanan şehir anlamına gelmektedir” (<https://sozluk.gov.tr/>). Fakat kent kavramı dönem dönem değişik anlamlara bürünebilen dinamik bir kavramdır. Bu nedenle, herkes tarafından kabul edilmiş bir kent tanımından bahsetmek mümkün değildir (Turut ve Özgür, 2018:2). Örneğin, Aristo’ya göre kent; insanların daha iyi ve daha güzel bir yaşam sürmeleri için toplandıkları yerler iken İbni Haldun’a göre kırsal ve göçebe toplumlarda yaşayan insanlar için son aşamadır (Topal, 2004:277). Kıray’a (2017) göre kent, tarıma ait ve tarıma ait olmayan ürünlerin kontrollü bir biçimde dağıtımının yapıldığı, teknoloji seviyesine göre büyüyen ve kendini farklı alanlarda geliştiren bütünleşmiş bir yapı iken Göney’e (1984) göre, yüksek nüfus düzeyine sahip, sanayinin geliştiği ve ticaretin geliştiği yerlerdir.

Tarihsel süreçte, kent kavramı uygarlık kavramı ile yakın ve zaman zaman aynı anlamda kullanılmıştır. Kent (civitas) latin dillerinde uygarlık (civilization) ile özdeş sayılmaktadır. Arap dillerinde de Medina’nın “kent”, medeniyet’in ise “uygarlığın” karşılığı olduğu bilinmektedir. Yunanca’da kent (polis) ve siyaset (politika) sözcükleri arasında yalnız anlam benzerlikleri değil, aynı zamanda köken bilimsel bağlantıları da vardır. Ancak zamanla kent kavramı; nüfus yoğunluğu, ekonomik büyüklük ve istihdam kapasitesi gibi olgular ile tanımlanmaya başlamıştır. Çünkü kültürlerin ve medeniyetlerin doğup gelişme gösterdiği yer olan kentler Endüstri Devrimi ile sanayi kentlerine dönüşmüştür (Keleş, 2013). Sanayileşme ile kentlerin hızlı bir şekilde büyümesi kentlere ekonomik yönden katkı sağlamış ve iş gücünü artırmıştır. Küreselleşme ile birlikte gelişen teknoloji sayesinde ise kent sınırları artık fiziki olarak bir anlam ifade etmemeye başlamış ve dünya küçük bir köy haline gelmiştir. Bu durum her ne kadar olumlu gözükse de insanların yerel değerleri hiçe sayarak çevreyi ve doğayı tahrip etmesine neden olmuştur. Yavaş hareketi de işte tam bu noktada küreselleşmenin hızlı bir şekilde yayılması karşısında yerel kültürleri ve gelenekleri koruyan bir hareket olarak ortaya çıkmıştır.

Yavaş kelimesi; yavaş şehirler, yavaş moda, yavaş yaşam, yavaş yetiştirilme, yavaş bilim, yavaş seyahat gibi çoğu şekilde karşımıza çıkmaktadır. Yavaş kavramı en basit hali ile endüstrileşme ve ticarileşmenin zıttı olarak kendine yer edinmiştir. Çünkü endüstrileşme ve ticarileşme sonucunda her şey hızlı ve kısa zamanda olmak zorundaymış gibi bir algı oluşturulmuştur. Örneğin, televizyonda ve radyoda 90 saniyeyi geçmeyen haberlere yer verilmeye başlanmış; mikrodalga fırın ile bir yemeğin

pişme süresi 3 dakikayı geçmeyecek şekilde ayarlanmış; fastfood zincirlerinin 55 saniyede bir hamburgeri servis etmesi popüler bir unsur haline gelmiştir. Başka bir deyişle toplumlar tıkırdayan bir saat misali sürekli olarak çalışmaya başlamış ve bu duruma tepki olarak yavaş felsefesi ortaya atılmıştır (Tekin, 2017:46-47). Bu felsefe birçok alanda olduğu gibi yavaş kentler konusunda da karşılık bulmuştur.

Bir kentin kültürü, yöresel yemeği ve zanaatları, o kenti diğer kentlerden ayıran özellikleridir. Küreselleşme ile birlikte kentler ekonomik kalkınma amacı ile yoğun bir rekabet içine girmişlerdir. Bu nedenle kentlere yoğun göçler başlamış ve hızlı nüfus artışı ile çarpık yapılaşma meydana gelmiş kentlerin yerel dokusu ve geleneksel değerleri yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Bu durum kentlerin hem yaşam kalitesini düşürmüş hem de sürdürülebilirlik özelliğini geriletmıştır. Kentlerin yerel kimliklerinin kaybolmasına, kentte yaşayan insanların günlük yaşamlarının sıradanlaşmasına ve kaynakların savurganca kullanılmasına tepki olarak 1999 yılında dört küçük İtalyan kentinin (Greve in Chianti, Positano, Bra ve Orvieto) Belediye Başkanları ile SlowFood (Yavaş Yemek) hareketi kurucusu Carlo Petrini tarafından İtalyanca “citta” (şehir) ile İngilizce “slow” (yavaş) kelimelerinden (Cittaslow) meydana gelmektedir(<https://www.cittaslow.org/content/charter>) Uluslararası bir örgüt şeklinde kurulan Yavaş Şehir Birliği, kuruluşundan organlarına, çalışma şartlarından birlik ilkelerini içeren 29 maddeden oluşan Uluslararası Yavaş Şehir Tüzüğüne sahiptir. Tüzüğün girişinde Yavaş Şehir Birliğinin kuruluşuna ilişkin olarak şu ibareler geçmektedir:

Cittaslow-Rete Internazionale Delle Città Del Buon Vivere (Cittaslow-Yaşamın İyi Olduğu Şehirlerin Uluslararası Ağı Birliği) Bra, Greve in Chianti, Orvieto, Positano kasabaları ve SlowFood Birliği tarafından kurulmuştur. Birliğin süresi sınırsızdır. Birlik, kendi ticari markasını modern ve tarihi binaların taçlarını taşıyan turuncu renkli bir salyangoz olarak belirlemiştir. Markanın ayrılmaz bir parçası Cittaslow “rete internazionale delle città del buon vivere” (Yaşamın İyi Olduğu Şehirlerin Uluslararası Ağı)” sözü kullanılmıştır(<https://www.cittaslow.org/content/charter>).

Küreselleşme, hızlı kentleşme, kaynakların tüketilmesi, göçler ve daha birçok olumsuzluk çevrenin tahrip edilmesine neden olmuş ve hızlı yaşam biçimini insanlara dayatmıştır. Ortaya çıkan bu yeni durum kent yaşamına bir yük getirdiği gibi sorunlarla mücadele eden ve hayatın akışından uzaklaşan insanların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Oysa insanlığın ihtiyacı olan şey yaşadığınızı hissettirecek yavaş kentlerin yaratılmasıdır.

1.1.3 Seferihisar ve Kadın Girişimciliği

Kadın istihdamının özel bir alanı olarak tanımlanan kadın girişimciliği ülkelere, toplumsal yapılara ve kültürlere bağlı olarak farklılıklar göstermektedir. Örneğin, ABD’de kadın girişimcilerin kendi işlerini kurma düşüncesinin altında yatan önemli değişkenlerden biri bağımsızlık isteği iken Türkiye’de bu durum haneye gelir kazandırma şeklinde kendini göstermektedir (Aslan ve Atabey, 2007:4-5). Bugün dünyanın birçok ülkesinde gelişmiş ya da gelişmekte olsun girişimciliğin erkek hegemonyasında olduğunu söylemek mümkündür. Bununla birlikte Dünya’nın farklı yerlerinde kadının statüsünün değiştiği de bir gerçektir. Zira, girişimcilik konusunda kadınların da etkin olması hedeflenmektedir. Fakat gelişmekte olan toplumlarda kadınların bilgiye zor ulaşması ve teknolojik imkanlardan faydalanamaması kadınları girişimcilik konusunda geride bırakmaktadır. Sonuç olarak

gelişmekte olan ülkelerde kadınlar eğitimsiz ve tecrübesiz kalmaktadır (Raghuvanshi vd., 2017:221). Oysa yavaş şehirler bu anlamda bir fırsat sunmaktadır. Çünkü yavaş şehir hareketi yerel ve mevsimlik ürünleri insanlara ulaştırmayı vaat eden bir harekettir. Dolayısıyla toplumda yer alan ve kısmen de dezavantajlı durumda olan kadınları üreten insanlara dönüştürebilme kapasitesi vardır. Bu kapsamda kadınlar da kendilerine bu oluşum içerisinde yer bulabilmişlerdir. Zira Seferihisar ilçesine bakıldığı zaman kadınların daha fazla üreten bireyler konumuna geldikleri anlaşılmaktadır. Seferihisar’da kadınlar özellikle pazar yerlerinde yöresel yemek sunumları ve kendi yaptıkları zanaat faaliyetleri ile kendilerini göstermektedirler. Ayrıca organik tarım ve ev pansiyonculuğunda da çalışmaktadırlar. Belediyenin katkıları ile Kadın Emeği Evleri faaliyete geçirilmiş ve bu evler sayesinde yöredeki kadınlar harcadıkları emeğin karşılığını alarak refah seviyelerini artırmaktadırlar. Tunçer ve Olgun’unda (2017:60) ifade ettiği gibi Cittaslow hareketi kadın girişimciliğine örnek teşkil etmekte ve yapılan çalışmalar diğer yörelerdeki kadınlara da destek sağlamaktadır.

1.2. Cittaslow Hareketinin Etkileri

Dünyamız hızla değişmekte ve modern hayatın bütün tüketim araçları yaşam alanlarımızı yok etmektedir. Bu yok oluş, su sorunu ve gıda krizi gibi yaşamsal değişkenler olarak karşımıza çıkmaktadır. Yaşanan bu duruma tepki olarak ortaya çıkan postmodern yaşam farklı arayışlara yönelmiş ve yeni sürdürülebilir hareketlerin ortaya çıkmasına vesile olmuştur. Bu hareketlerden biri olan Cittaslow hareketi, kadınların ekonomik ve sosyal yaşama katılımını sağlayan umut vaat eden bir harekettir. Bu hareketin geliştiği yere birçok açıdan etkileri olmaktadır. Bunların başında Cittaslow hareketi kentin geçmişine ait tarihi dokuyu koruyarak toplumun daha bilinçli hareket etmesine katkı sunmaktadır. Ayrıca sürdürülebilir kalkınmanın da sağlanmasını teşvik etmektedir. Kalkınma özelliği sayesinde Cittaslow hareketi, yerel toplulukları yöneten kurumlara ve yerel halka sakinlik felsefesini aktardığı gibi, sürdürülebilir yerel gıda üretimi çalışmalarını da desteklemektedir (Uslu ve Avcı, 2020:119). Esasında yarattığı sakinlik felsefesi, kentli bireylerinin ruhsal, fiziksel sosyal yönden sağlıklı bir yaşam sürmelerini hedeflemekte ve kentli için o kentin yerel değerleri hakkında farkındalık yaratmaktadır. Dolayısıyla Cittaslow hareketinin faydalarını kısa vadeli olmaktan çok uzun vadeli düşünülmesi gerekmektedir (Koç ve Baz, 2020:66).

Yerel halkın ekonomiye katılımını hedefleyen bu hareket halkın söz sahibi olmasını istemektedir. Bu nedenle yerel halkı destekleyen ekonomik ve sosyal politikalara öncelik veren Cittaslow hareketi yerel ürünleri, geleneksel mutfağı ve kültürel sürdürülebilirliği desteklemektedir (Yıldırım ve Çelik, 2020:288). Dolayısıyla bu hareketin en önemli destekleyicisi ve sürdürülebilirliğine katkı sunan tarafın kadınlar olduğu söylemek hiçte yanlış olmasa gerekir. Zira modern hayatın dayattığı hız ve tüketme anlayışı belki durdurulamaya bilir ancak belli ölçüde de olsa yavaş felsefesiyle kontrol edilmesi mümkün olabilir. Tam da bu noktada kadınların sürece vereceği katkı önemli bir araştırma konusu olarak ön plana çıkmaktadır.

Bu kapsamda Türkiye ve Seferihisar özelinde yapılan çalışmalar incelendiğinde Cittaslow hareketinin etkileri konusunda özellikle son yıllarda araştırmaların sayıca arttığı görülmektedir. Bu çalışmalarda Türkiye’de Cittaslow unvanı alan ilçelerin yapıları (özellikleri), yavaş şehirlere karşı halkın farkındalığı, yerel paydaşların tutumları, yavaş şehir bağlamında çevre ile bütünleşmiş yerel

yönetim biçimleri, sürdürülebilir mekanlar, kültürel değerlerin korunması gibi konuların ele alındığı anlaşılmaktadır. Ancak bu çalışma da, Cittaslow hareketinin kadın girişimciliği üzerindeki etkilerini doğrudan veya dolaylı şekilde konu edinen çalışmalar incelenmiştir.

Bu bağlamda araştırma konusuyla doğrudan ilişkili Türkiye’de yapılan çalışmalardan ilki “Modern Kent Anlayışına Alternatif Olarak Sakin Şehir: Halfeti” adlı Yüksek Lisans tezidir (Aslan, 2019). Tezde Cittaslow ağının dokuzuncu ilçesi olma özelliğine sahip Halfeti ilçesi sosyolojik açıdan incelenmiştir. Nitel çalışma yönteminden faydalanarak yapılan çalışmada veri toplama aracı olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Amacı Cittaslow hareketinin yaşam seviyesini nasıl yükselttiği ve ilçeye ne gibi imkânlar sağlandığını ortaya çıkarmaktır. Çalışmada, bir Cittaslow kenti olan Halfeti’de kadınların iş hayatında nasıl rol aldıkları ve iş hayatına entegre olmaları ile özgüvenlerinin artıp artmadığına ilişkin veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler, Seferihisar’da aynı yöntemle elde edilen bulgularla karşılaştırma imkânı sunmuştur. Araştırma konusuyla doğrudan ilgili bir diğer çalışma ise, “Türkiye’nin Sakin Şehirlerindeki Kadın Girişimcilere Sosyolojik Bir Bakış” adlı makaledir. Seferihisar dâhil dokuz ilçedeki kadın girişimciler hakkında bilgilerin derlendiği çalışma, kadın girişimcilerin toplumdaki statülerini ve kadınların özgüvenlerini kazanmalarına yönelik bulgulara yer vermiştir (Sungur, 2013).

“Ev Hanımlarının Girişimciliği: Gaziantep İlinde Nitel Bir Araştırma” adlı makalede, nitel araştırma yöntemlerine başvurulmuş ve kolayda örnekleme yöntemi ile 128 ücretli bir işte çalışmayan kadınlar ile yarı yapılandırılmış görüşme formu ile mülakat yapılmıştır (Mert, 2017). Ücretli bir işte çalışmayan kadınlara hayali bir senaryo sunarak bir miktar paraları olsaydı hangi alanda faaliyet göstereceklerine dair sorular yöneltilmiştir. Katılımcılar en çok yöresel yemekler üzerine işletme açacaklarını söylemişler ve ikinci olarak tekstil sektöründe faaliyet yapabileceklerini ifade etmişler. Kadın girişimciliği üzerine yapılan bir diğer Lisansüstü çalışma ise (Çakmak, 2019) “Kadın Girişimciliği-Malatya” adlı Yüksek Lisans tezidir. Çalışmada Malatya’daki kadın girişimcilerin özelliklerinin belirlenmesi ve varsa sorunlarının çözümlenmesi amaçlanmıştır. Yazar, yaptığı saha çalışmasında anket ve mülakat teknikleri ile veri toplamış; elde ettiği verilerin analizi sonucunda kadın girişimcilerin ev ekonomisine katkı sağladığını ve toplumdaki statülerini sağlamlaştırdığı sonucuna ulaşmıştır. Özmen vd. (2016) “Sakin Şehir Yalvaç Örneğinde Sürdürülebilirlik, Sakin Şehirler ve Toplumsal Katılım” adlı çalışmalarında Yalvaç sakin kentini ele almış ve ilçede yaşayan halkın Cittaslow algısını ölçmeye yönelik nicel araştırma yöntemi uygulamışlardır. Yaptıkları bu saha çalışmasında veri toplama aracı olarak anket tekniğine başvurmuşlardır. 251 kişiye uyguladıkları anketten elde ettikleri en önemli bulgulardan biri, katılımcıların kültürel değerlerin korunmasında Cittaslow unvanının Yalvaç’a katkı sağlarken ekonomik kalkınma bakımından katkı sağlamadığı görüşüdür. Bir diğer çalışma “Turizmde Kadın İstihdamı ve Kadın Girişimciliği Beypazarı Örneği” (Köse, 2014) isimli Yüksek Lisans tezidir. Amacı Türkiye’de kadın işgücü ve istihdamının hangi boyutta olduğunu gözler önüne sermek olan bu çalışma, turizm endüstrisinde kadınların rolünün her geçen gün arttığını ortaya koymaktır.

Cittaslow hareketinin turizme etkisi bağlamında Seferihisar da yapılan çalışmalar incelendiğinde; belediye faaliyetleri, çevre eğitimi, destinasyon marka imajı, ekonomik-sosyal-kültürel yapı, emek, gastronomi, kimlik, konaklama işletmeleri yöneticiliği, misafirperverlik, mülkiyet ilişkileri,

sakinliğin kaybolma riski, sosyal inovasyon, sürdürülebilirlik, tarım, yaşanabilirlik, yavaş turist, yavaş yemek, yerel kalkınma modeli gibi konulara odaklandığı görülmektedir. Ancak bu çalışmada kadın girişimciliği konusu işlendiği için analiz de bu bağlamda yapılmıştır. Araştırma konusuna ilişkin çalışmaların ağırlıklı olarak lisansüstü tezler üzerinden yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu çalışmalardan biri olan, “Yavaş Turizm ve Yavaş Turist”: Cittaslow Seferihisar’da Karşılaştırmalı Bir Araştırma” (Tekin, 2017) adlı Yüksek Lisans Tezinin konusu; Cittaslow unvanı alan yerlere gelen turistlerin profili, beklentisi ve ilgi alanlarıdır. Amacı ise Cittaslow kentlerinde yavaş turizm ile yavaş turist kavramlarını inceleyerek turistlerin algı ve beklentilerini ortaya koymak olarak belirlenmiştir. Sürdürülebilir bir sistemin geliştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlayan çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır.

Sosyal İnovasyon İle Sakin Şehirler Arasındaki İlişkinin Sosyal Girişimciler Açısından İncelenmesi: Seferihisar Örneği” (Kazançoğlu ve Dirsehan, 2019) “isimli makalede yazarlar, Seferihisar’ın Cittaslow ağına katıldıktan sonra nasıl dönüşüm yaşadığını ekonomik ve sosyal boyutları ile incelemiştir. Cittaslow unvanının sürdürülebilir olmasında sosyal inovasyonun rolünün tartışıldığı makalede derinlemesine görüşme tekniği kullanılmıştır. Sosyal inovasyon kapsamında kadınlara girişimcilik desteği verilmesinin kadınların iş hayatına katılmasını desteklediği ve Belediyenin sürece verdiği desteğin inovasyonun kadın becerisi ile şekillendiğini ortaya koymuştur. Çalışmada, kadınlara bir sosyal inovasyon hareketi olarak mandalınadan reçel üretme, taşlardan takı üretme, konserve yapımı ve peynir üretimi gibi eğitimler verildiğini ve beceriler sayesinde kadınların girişimci oldukları bulgularına yer verilmiştir.

2. Materyal ve Yöntem

Araştırmanın metodolojisi hem ilgili literatürün taranmasına hem de Seferihisar’da gerçekleştirilen derinlemesine görüşmeler yoluyla birincil veri toplanmasına dayanmaktadır. Araştırma yönteminin açıklandığı bu bölümde ilk olarak araştırmanın yöntemi hakkında bilgi verilmiş daha sonra araştırmanın örnekleme, veri toplama araçları ve veri analizi başlıkları ele alınmıştır.

2.1. Araştırmanın Yöntemi

Kişilerin ve toplumların tutumları ile davranışlarını derinlemesine incelemek ve araştırmak için sosyal bilimlerde genellikle nitel araştırma yönteminden faydalanılmaktadır. Araştırmacının çok boyutlu ve çeşitlilikten faydalanmasına olanak tanıdığı için bu araştırmanın yöntemi nitel araştırma yöntemlerine dayanmaktadır (Punch, 2005/2014:132). Nitel araştırma yöntemlerinde asıl olan çalışılan durumdur. Bu nedenle çalışılan konuda aktörlerin deneyimlerini ve algılarını bağlı buldukları ortamlarında gerçekçi bir şekilde araştırmayı, betimlemeyi ve yorumlamayı sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Nitel çalışmaların en önemli özelliği, hayat deneyimlerinden yola çıkarak derinlemesine irdelenen durum çalışmalarını gerçekleştirmektir. Bu özelliği çalışmanın geçerliliğini ve güvenilirliğini artırmak adına daha zor ve yapılması güç olan çoklu veri toplama yöntemlerinin benimsenmesini ve çalışmaların daha uzun soluklu olmasını gerektirmektedir (Bayburt ve Seggie’den aktaran Özgen, 2016:158). Bu bağlamda ele alınan bu çalışma da nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması, bir olayın ya da olgunun gerçek hayattaki bağlamında derinlemesine

incelenerek betimlendiği (Yin, 2008:18) saha çalışması odaklı bir araştırmanın ürünüdür (Wolcott, 1992:26). Başka bir ifade ile durum çalışması, araştırmacının sınırlandırılmış bir veya birkaç durumu çoklu kaynakları içinde bulunduran veri toplama araçları ile derinlemesine incelemeye tabii tuttuğu konu ve duruma bağlı temaların tanımlanarak gün yüzüne çıkarıldığı nitel bir araştırma yaklaşımıdır (Chmiliar, 2010). Bu desenin çalışmada tercih edilmesinin sebebi, araştırma kapsamında gerçekleştirilen saha çalışmasından elde edilecek veriler ile herhangi bir hipotezi test etmek değil bir durumu keşfetmek, anlamlandırmak ve yorumlamak amacının güdülmüş olmasıdır.

Cittaslow unvanı almadan önce de yerel ürünler pazarlayan bir yerleşim yeri olan Seferihisar, bu unvanı aldıktan sonra kadın girişimciler daha görünür olmuş ve bu durum bir saha çalışması ile derinlemesine irdelenmiştir. Elde edilen veriler ve görüşmelerin düşüncelerinden de alıntılar yapılarak çalışmanın güvenilirliği artırılmıştır. Çalışmanın geçerliliğini ise, araştırmacının yapmış olduğu saha çalışması neticesinde elde ettiği verilerin analiz ve yorumunun seçilmiş olan örneklemin görüşlerini gerçeğe uygun olarak yansıtması sağlamıştır. Bu anlamda, Seferihisar'daki 20 kadın girişimci ile yapılan derinlemesine görüşmelerden elde edilen bulgular, verilerin elde edildiği Seferihisar İlçesi dikkate alınarak tanımlanmıştır. Bulgular kendi içinde anlamlı ve tutarlı bir özellik göstermekte olup daha önceden oluşturulan tematik çerçeveye uygundur. Ancak, çalışma kapsamında ulaşılan bulgular, çalışmanın sınırlılıkları kısmında belirtildiği gibi çalışma alanının tamamı için genellenebilir değildir.

2.2. Örneklem

Nitel araştırmalarda seçilen konuyla ilgili doğrudan verilerin toplanması gerekmektedir. Bu nedenle öncelikle çalışmanın yapıldığı alanın ön bilgileri toplanmalı ve alanın özelliklerine hâkim olunmalıdır. Çünkü nitel araştırmada problemin durumuna ve özelliğine göre araştırmacının elinde bulunan örneklemin genişliği ve kaynakların sınırlılığı belirlenmektedir (Karataş, 2015:69). Bu bağlamda, çalışmanın örneklemini Seferihisar İlçe Merkezi ile Seferihisar'ın Sığacık Mahallesi ve Ulaşım Mahallesinde bulunan 20 kadın girişimci oluşturmaktadır. Örneklem, Seferihisar İlçe Merkezinde yer alan Kadın girişimcilerin işlettiği işletmeler ve Seferihisar İlçe Semt Pazarından ve Sığacık Mahallesi civarında kadın girişimcilerin işlettiği işletmeler ve her pazar Sığacık Kale içinde kurulan Pazar Pazarından tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda (uygun) örnekleme tekniği ile ulaşılmıştır. Bu tekniğin kullanılmasında kişilere kolay ulaşılması belirleyici olmuştur. Bu kişilere çalışmaya katılmalarının kendileri için uygun olup olmadığı sorulmuş ve örnekleme gönüllü olarak katılabilecek kişiler dahil edilmiştir. (Christensen vd., 2020:172). Bu bağlamda, kolayda örnekleme tekniği ile Seferihisar'daki 20 kadın girişimciye ulaşılmıştır.

Çalışma alanı olarak Seferihisar'ın seçilmesinde birçok faktör belirleyici olmuştur. Bunlardan en önemlileri, Seferihisar'ın Türkiye'nin Cittaslow unvanına sahip ilk ilçesi olması, akademik çalışmalarda, yazılı ve görsel basında kadının iş hayatında yaşanan gelişmelere ve yine kadınların bir bütün olarak ilçenin ve özelde turizmin gelişmesine yapmış oldukları katkıların yer aldığı haberler belirleyici olmuştur. Seferihisar Cittaslow unvanı almadan önce ülke çapında çokça tanınan bir ilçe değildir. Genel olarak, simgesi olan mandalina bahçeleri ve mavi bayraklı plajları ile adından söz ettirmektedir. Şüphesiz bu durum sınırlı bir alandan insanların ilçeyi ziyaret etmesine neden olmaktadır. Ancak ilçenin Cittaslow unvanı almasıyla birlikte ülke genelinde tanınırlığı çok hızlı bir şekilde artmış

ve oldukça geniş bir bölgeden turistler tarafından ziyaret edilmiştir. Bu durum bir taraftan ilçeye yönelen bir göç hareketine neden olmuş, diğer taraftan bir takım kazanımlara sahip olmasını sağlamıştır. Cittaslow politikalarının önemli amaçlarından biri olan kadınların ekonomik sektöre girmesi ve kendilerine işyeri açması bu kazanımlardan biridir. Ayrıca kadın girişimcilerin Cittaslow unvanı kazanılmasında, sürdürülmesinde, yürütülmesinde aldıkları rol, İzmir'in çeşitli ilçe ve mahallelerinden buraya gelerek Seferihisar'da kurulan pazarlara ve festivallere kattıkları değer bu araştırmanın konusunun ve alanın seçilmesinde belirleyici olmuştur.

2.3. Veri Toplama Araçları

Durum çalışmasında arşiv kayıtları, doküman analizi, gözlem, görüşme, röportaj gibi çeşitli veri toplama araçları kullanılmaktadır (Christensen vd., 2020:418). Bu araştırmada veri toplama aracı olarak birebir mülakat tercih edilmiştir. Çünkü bu veri toplama aracı ile görüşülen kişilerin belirli bir olgu veya kavram hakkındaki düşüncelerini açıklamaları beklenir ve cevapları sınırlandırılmaz. Bunun yerine esnek tutumlar izlenir ve mümkün olduğunca ilgili sorular için ayrıntılı ve derinlemesine veriler toplanır (Miles ve Huberman, 1994). Bu bağlamda kolayda örnekleme tekniği ile ulaşılan 20 kadın görüşmeci ile yarı yapılandırılmış form üzerinden derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Buradaki amaç araştırmanın özüne inerek araştırmanın daha hızlı bir şekilde çözümlenmesini sağlamaktır.

Görüşme formu 2 kısımdan oluşmuştur. İlk kısım görüşülenlerin yaşı, eğitim durumu, mesleği ve gelir durumunu belirlemeye yarayan demografik sorulardan oluşmaktadır. İkinci kısım ise katılımcıların çalışma durumu, var olan durumun onları hangi ölçüde etkilediği, turizm ile ilgili görüşleri, ilçenin Cittaslow unvanı almasında ve sürdürülebilmesindeki katkıları 14 betimleyici soruyla ölçülmeye çalışılmıştır. Zira Seferihisar bu unvanı almadan önce de kadınlar eliyle yerel ürünleri pazarlayan bir ilçe konumundaydı. Dolayısıyla bu unvanın alınmasında kadınların katkısının olup olmadığının anlaşılması çalışmaya katkı sunmuştur.

Görüşme formları hazırlanırken katılımcılara travma yaratacak ya da etik açıdan sıkıntı doğuracak sorulardan kaçınılmıştır. Bunun yerine, görüşülenlerin demografik özellikleri ve konu ile ilgili düşüncelerini ölçmeye yarayan sorular hazırlanmıştır. Sorular hazırlanırken kentin kültürel yapısı ve Cittaslow unvanı almış olmasından dolayı Cittaslow kriterleri çerçevesinde kültürel ve yapısal sorular hazırlanmıştır. Ayrıca sorular hazırlanırken hedef kitle olan kadın girişimcilerin kültürel ve sosyal özellikleri de göz önünde bulundurulmuştur. Görüşmeler tamamen akademik etik kriterler ve esaslara göre gerçekleştirilmiş ve her bir görüşme katılımcıların onayı alındıktan sonra uygulanmıştır. Her biri yaklaşık 20 dakika ile 45 dakika arası süren görüşmelerden elde edilen veriler, akademik gizlilik esasına uygun olarak anonimleştirilmiş ve her bir görüşmeci K1, K2, K3 şeklinde kodlanmıştır.

2.4. Veri Analizi

Miles ve Huberman'a göre (1994), nitel araştırma yöntemleri ile elde edilen veriler içerik ya da betimsel analize tabi tutulur. Bu araştırma kapsamında yürütölen saha çalışması sonucunda elde edilen veriler, nitel veri analiz tekniklerinden içerik analizine tabi tutulmuştur. Bu analizin temel amacı toplanan verileri açıklamak için yardımcı kaynaklar ile işbirliği içinde çalışmaktır. İşlemler derinlemesine bir analize tabi tutulur ve yeni kavramlar bulmaya çalışılır. İçerik analizinin amacı

birbirlerine benzeyen verileri ve kavramları belirli temalar ve kavramlar çerçevesinde okuyucunun anlayacağı bir biçime getirmektir (Karataş, 2015:74)

Bu çalışma kapsamında elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Öncelikle çalışmaya başlanırken bir takım önermeler geliştirilmiştir. Bu önermeler ön çalışma aşamasında konuya ilişkin ortaya çıkan bütün değişkenler ile sürekli olarak gözlenmiş, elde edilen verilerin analitik ifadelerle dönüştürülmesi sağlanmış ve ayrıca konu uzmanlarının görüşlerine de başvurulmuştur. Ortaya çıkan bulgular doğrultusunda 6 maddeden oluşan aşağıdaki tematik çerçeve oluşturulmuştur.

- Cittaslow Hareketinin Kadın Girişimcilerin Sosyo-Ekonomik Durumlarına Etkisi
- Cittaslow Hareketinin Kadın Girişimcilerin Aile İçindeki Rollerine Etkisi
- Cittaslow Hareketinin Turizme Etkisinde Kadın Girişimcilerin Rolü
- . Pazar, Festival ve Organizasyonların Kadın Girişimciler Üzerindeki Rolü
- Cittaslow Hareketi Bağlamında Yöresel Ürünlerin Tanıtımında Kadın Girişimcilerin Rolü
- Cittaslow Hareketinin Sürdürülebilirliği Bağlamında Kadın Girişimcilerin Rolü

Daha sonra elde edilen veriler bu tematik çerçeveye uygun olarak işlenmiş, tanımlanmış ve yorumlanmıştır. Elde edilen bulgular çoğunlukla yorumlanmışsa da zaman zaman katılımcıların görüşlerini en doğru şekilde yansıtması adına alıntılar olduğu gibi metne yansıtılmıştır.

3. Bulgular

Türkiye'nin ilk Cittaslow unvanına sahip ilçesi olan Seferihisar'da yaşayan kadın girişimcileri odağına alan ve bu bağlamda tasarlanan çalışmanın bu bölümünde, saha çalışmasından elde edilen bulgular sunulmuştur. Bu kapsamda, ilk olarak çalışmaya katılan kadın girişimcilerin demografik özellikleri açıklanmış ve ardından görüşmelerden elde edilen bulgular tematik çerçeveye uygun olarak sunulmuştur. Gerekli görülen yerlerde görüşülen kişilerin düşünceleri kendi ifadeleri ile aktarılmıştır.

Seferihisar'da gelişigüzel örnekleme yöntemi ile ulaşılan çalışma grubunun (örneklem) ağırlıklı olarak orta yaşlı kadın girişimcilerden oluştuğu ve yaş ortalamasının 50,2 olduğu tespit edilmiştir. Çalışma grubunu okuma yazma bilenler temsil etmektedir. Buna göre, çalışma grubunu temsil eden 20 kadın girişimciden 7'si ilkökul, 2'si ortaokul, 7'si lise, 3'ü lisans ve 1'i de yüksek lisans mezunudur. Kadın girişimciler ağırlıklı olarak içli köfte, reçel, çanta, magnet, kokulu taş ve nakış gibi el emeğine dayanan ürünlerini pazarda satarak gelir elde etmektedirler. Gelirleri 0-1000 ile 4000-5000 TL arasında değişmektedir.

Çizelge 1. Katılımcıların demografik özellikleri

Görüşülenler	Yaş	Eğitim Durumu	Meslek	Gelir
K1	51	Orta Okul	Kokulu Taş ve Sabun	1001-2000,- TL
K2	65	İlk Okul	Tekstil ve Takı İşleri	0-1000,- TL
K3	63	Lise	El İşi, Nakış ve Boya Vernik İşleri	0-1000,-TL
K4	41	Yüksek Lisans	Çanta ve Takı Yapımı	2001-3000,- TL
K5	57	Lisans	Tel Kıрма	0-1000,-TL
K6	39	Lise	İçli Köfte ve Börek	1001-2000,- TL
K7	58	İlk Okul	Yöresel Yemekler	1001-2000,-TL
K8	40	Lisans	Sebze Üreticisi	1001-2000,-TL

K9	48	Orta Okul	Pasta Üretimi	2001-3000,- TL
K10	22	Lisans	Yöresel Yemek	4001-5000,- TL
K11	45	İlk Okul	Reçel ve Tarhana	1001-2000,- TL
K12	50	Lise	Mandalina Üretimi	4001-5000,- TL
K13	50	Lise	Magnet Yapımı	1001-2000,- TL
K14	59	İlk Okul	Yöresel Yemek	1001-2000,- TL
K15	52	Lise	Reçel Yapımı	1001-2000,- TL
K16	61	İlk Okul	Yöresel Yemek	3001-4000,- TL
K17	44	Lise	Çanta Yapımı	1001-2000,- TL
K18	65	İlk Okul	Sebze Üreticisi	1001-2000,- TL
K19	60	İlk Okul	İçli Köfte Yapımı	3001-4000,- TL
K20	34	Lise	Butik Pansiyon İşletmecisi	4001-5000,- TL

3.1. Cittaslow Hareketinin Kadın Girişimcilerin Sosyo-ekonomik Durumlarına Etkisi

Kadın girişimci kavramını en geniş tanımıyla piyasa içinde var olan riskleri göze alabilen, direkt pazara yönelen, nakde dönüşme özelliğine sahip mal ve hizmet üretip odalara kayıtlı vergi levhası bulunan ayrıca bir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi kendi adına çalışan ya da yanında başka birilerini istihdam eden kişidir (Morçin, 2013:169). Bu çalışma kapsamında görüşülen kadınlar, bu tanımdaki kadın girişimci profiline örnek teşkil etmektedirler. Fakat Seferihisar’da kadın girişimcilerin yoğun olarak çalıştığı yerler pazarlardır ve pazarlarda çalışan kadın girişimciler Belediyenin uyguladığı uygun (Cittaslow) tarife üzerinden ürünlerini satmaktadırlar. Her birey kendine uygun gördüğü sektörde çalışmaktadır.

Çalışmanın bu bölümünde, Cittaslow unvanının kazanılmasının Seferihisar’daki kadın girişimciler üzerinde yarattığı sosyo-ekonomik etkiler incelenmiştir. Bu bağlamda kadın girişimcilere kendilerini girişimci olarak tanımlayıp tanımlamadıkları, ne işle meşgul oldukları, ilçenin Cittaslow unvanı almasının sosyo-ekonomik durumlarına etki edip etmediği soruları yöneltilmiştir.

Görüşmelerden elde edilen veriler, çalışma grubunu oluşturan kadınların tamamının kendisini girişimci olarak tanımladığını ve ağırlıklı olarak kendi tezgahlarında sattıkları kokulu taş, nakış, magnet, takı ve çanta gibi el emeğine dayanan ürünlerden ve mandalina, reçel gibi ilçenin yöresel ürünlerinden gelir elde ettiğini göstermektedir. Ayrıca bir kadın girişimcinin kendi işletmesine sahip olduğu ve aynı zamanda da diğer kadınlara istihdam alanı sağladığı verisine ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında görüşülen kadın girişimcilerden bir tanesi bu durumu şu şekilde ifade etmiştir:

K3... “Şu an emekliyim. Arkadaşımın boya atölyesinde boya ve vernik yapıyorum. Ben Pazar işinde değilim ama el işi yaptım. Nakış yaptım ücretli. Nakış işledim. İşte genelde çocuk battaniyeleri olsun sehpa örtüleri masa örtüleri işledim dışarıya. Bunlar benim zevkle yapabildiğim şeyler. Ama ne bileyim şartlarım buna müsait olsa çok daha fazla çalışır çok daha fazla şeyler üretirim. Girişimci olmalıyım ben, birilerine yaptığım işle faydam oluyorsa girişimciyimdir zaten. Mesela şu an da boya yaptığım atölyede, vernik yaptığım atölyede benim yaptığım işin satışa sunulması beni mutlu ediyor.”

Kadınların kendilerini girişimci olarak tanımlanmasında ve girişimcilik faaliyetlerinden gelir elde etmesinde Seferihisar’ın Cittaslow unvanı almasının etkisinin olup olmadığı öğrenilmek istenmiştir. Bu bağlamda, çalışma kapsamında görüşme yapılan kadın girişimcilerin, İlçenin Cittaslow unvanı almasıyla birlikte evlerinden çıkmaya ve kendi işlerinin yöneticisi olmaya başladıkları bulgusuna

ulaşmıştır. Bu şekilde hem ev kadınlarına yönelik farklı iş gücü alanları ortaya çıkmış hem kadınların iş hayatına katılımları artmış hem de Seferihisar'ın ekonomisi canlanmıştır. Görüşmelerden alıntı yapmak gerekirse:

K9... “Bu pazarı kurduğumda çocuklara biraz destek vermek istemiştim. Derken kendimi bu kadar ilerlemiş buldum. İlk önce cep harçlıkları diye başladığım işte şu an böyle bir konum elde edebileceğimi rüyamda görsem inanmazdım. Kentin Cittaslow unvanı alması çok şey kattı bana. Özgüvenimi artırdı. En güzeli de bir kadının tek başına ayakta durabileceğini öğretti. Ben şu an tek başıma istediğim yerde yaşayabilirim. Her işi yapabiliyim.”

K6... “Cittaslow unvanı alması ile ilçe olduğu gibi değişti. Hemen hemen bundan on beş sene önceki Hisarcık ile şu anki Hisarcık'ı tanıyamazsınız. Çok fazla ilerledi. Daha çok tanındı. Bu tanınmışlık bizim işlerimizin ilerlemesine ve kazançlarımızın artmasına vesile oldu.”

K19...“Zaten bu Pazar açıldığından beri hanımlar daha çok dışarı çıkmaya başladı. O zamana kadar hanımların hiç biri dışarıya çıkmaz hep bahçeyle uğraşırlardı. Ama bu Pazar açıldıktan sonra hanımlar daha güzel burada çalışmaya başladılar. Kendi ürettiklerini yaptılar ve pazara çıkmaya başladılar.”

Verilerden de anlaşılacağı gibi, çalışma hayatına atılmaları ile birlikte kadın girişimcilerin sosyo-ekonomik yaşamlarında olumlu değişikliklerin yaşandığı tespit edilmiştir. Ulaşılan bu bulguyu, çalışmaya özgü olmamakla birlikte Seferihisar'ın Cittaslow unvanı almasının kent üzerindeki algısını inceleyen Coşar'ın yapmış olduğu çalışma da desteklemektedir (Coşar, 2014:232).

3.2. Cittaslow Hareketinin Kadın Girişimcilerin Aile İçindeki Rollerine Etkisi

Rol belirli bir statü ya da konuma atfedilen toplumsal beklentilere cevap vermekte ve bu beklentilerin gerçekleşip gerçekleşmeme süreçlerini mercek altına almaktadır. Bireyin sahip olduğu roller sadece kendisinin yaptığı davranışlar değil aynı zamanda toplumun ondan beklediği davranışları da içerir (Ceylan, 2011:99). Kadınların aile içindeki baskın rolü anneliktir. Bu rol onları ev işlerinin büyük kısmından sorumlu tutmaktadır. Seferihisar bağlamında ise İlçenin Cittaslow unvanı alması ile birlikte kadınların girişimci olmalarının önü açılmıştır (Can ve Karataş, 2007:253). Bu bağlamda, çalışma kapsamında görüşülen kadın girişimcilere, Seferihisar'ın Cittaslow unvanı alması ile kadınların evden çıkarak girişimci olmalarının aile içindeki rollerini değiştirip değiştirmediği sorusu yöneltmiştir.

Edinilen bilgilerin analizi sonucunda, İlçenin Cittaslow unvanı almasıyla kadınların iş hayatına entegre oldukları ve eve gelir sağladıkları için aile içindeki rollerinde değişiklikler meydana geldiği anlaşılmıştır. Bu değişiklikler, kadınların ücretsiz ev işçisi rolünden ücret ödeyici rolüne bürünmelerini, ev içinde varlık gösteren aktörden sosyo-ekonomik aktör haline dönüşmelerini, ev ekonomisinde söz sahibi olmalarını ve böylece çocukları için sadece anne rolünden ziyade bir rol modeli haline gelmelerini sağlamıştır. Konuya ilişkin katılımcıların görüşlerini ifade eden aşağıdaki ifadeler bu durumu desteklemektedir.

K1... “Para kazanıyorum, parasal yönden rahatladım tabii ki. Eşimden para istemiyorum artık. Evde bir şeye ihtiyaç olduğunda kazancımdan çıkarıp alıyorum. Bu durum özgüvenimi artırdığı için her konuda söz sahibi hissediyorum. Evladım artık bana sabahtan akşama kadar ev işleriyle

uğraşan, yemek hazırlayan anne olarak değil iş kadını olarak bakıyor. Artık kocama ve çocuğuma karşı pasif değil aktif bir konumdayım.”

K13... “Maddi açıdan ev ekonomisine benim katkımın da olması beni bireysel anlamda tatmin etti. Eşimle eşit statüde olduğumuzu fark ettik. Çünkü ikimiz de akşama kadar çalışıp evimize ekmek getiriyorduk. Fakat bu durum aile içi ilişkilerimizi olumsuz etkilemedi, etkilemesini de istemiyorum. Herkes birbirine saygılı davranmaya devam etsin.”

K9... “Evet çünkü fikirlerim daha çok dinlenir oldu. Çünkü yanlış bir yolda olmadığımı onlar da gördüler. Ve eğitim gören çocuklara mesela en büyük desteği o şekilde veriyorsunuz. Anne ayakta duruyorsa onlar daha çok alışıyor. Dersleri bahane edeyim öyle bir şey yok. Ben onlara zaten öyle bir şey söylemiyorum ama onlar beni gördükçe daha çok çalışıyorlar. Daha çok sarılıyorlar işlerine. O yönden tabii ki katkısı oldu.”

K14... “Özgüvenimiz arttı. Cebimiz para gördü. Cittaslow bizlere çok olumlu katkı sağladı. Eskiden eşlerimizden para alıyorduk şimdi ise kendi paramızı kazanıyoruz.”

K2... “Hem çocuklarımı hem de torunlarımın okumasına yardımcı oldum. Kız çocuğu okumaz diyorlardı. Bu durumu değiştirdik. Girişimci kadınlar toplum değiştiriyor.”

Verilen cevaplardan hareketle, kadınların büyük çoğunluğunun kendi işinin yöneticisi olmayı benimsediği ve ailede artık söz sahibi olmayı başarmış bireyler oldukları için iş hayatına katılmalarının kendilerini mutlu ettiği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, önceleri başka bir işte çalışmayan ve ekonomiye katkısı göz ardı edilen kadınlar, İlçenin Cittaslow unvanı alması ile birlikte toplumda kendilerine yer edinerek kazandıkları gelirler sayesinde aile ve toplum hayatında söz sahibi olmuşlardır. Bununla birlikte bazı kadın girişimciler, kadınların para kazanmasının aile yapısını bozmaması gerektiğini düşünmektedirler. Dahası, kocaları gibi çalışarak aile yapısının eşitlik temeli üzerinde olmasını ve bu şekilde devam etmesini sağlamaya çalıştıklarını ifade etmişlerdir.

3.3. Cittaslow Hareketinin Turizme Katkısında Kadın Girişimcilerin Rolü

Cittaslow unvanı aldıktan sonra hızla tanınmaya başlayan Seferihisar şehir merkezi ve Ula mış Mahallesi kurulmuş pazar yerlerinde kadın girişimciler yöresel yemekleri, ürettikleri tarımsal ürünleri ve yaptıkları el işlerini sergilemeye başlayarak turizmin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır. Sığacık Mahallesi ise hem her hafta kurulan pazarı hem de plajı ile dikkat çekmektedir. Böylece bölgeye gelen turist sayısında artış meydana gelmiştir. Bu bağlamda, Seferihisar’ın Cittaslow unvanı aldıktan sonra turizmde yaşanan gelişmelere kadın girişimcilerin etkisinin olup olmadığı öğrenilmek istenmiştir. Bu doğrultuda, görüşülen kadınların neredeyse tamamı İlçenin Cittaslow unvanı almasının turizme olumlu katkısı olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılar özellikle Sanat sokağının açılması ile Sığacık’ın turistler için cazibe merkezi haline geldiğini ve Seferihisar’daki turist sayısını arttığını ifade etmişlerdir. Kendilerinin bu konudaki katkılarını ise; pazarlarda el yapımı doğal ürünler satarak turistlerin bu ürünlere talebini ve tekrardan buraları ziyaret etmelerini sağlıyor, şeklinde tanımlamışlardır.

K2...“Yerli bir kadın turist, Sığacık’taki sanat sokağını duyduğunu, orayı görmeye geldiğini söyledi. Seferihisar’da kadınların pazarcılık yaptığını gördüğünde de çok duygulandığından bahsetti. Kendi memleketinde kadınlar pazarcılık yapmıyormuş. Yaptığım takılardan aldı. Tekrar geleceğini söyledi.”

K11... “Bu pazarlar kurulu turist sayısı daha çok arttı. Yerli turist çok geliyor. Pazarlarımızda doğal ürünler sattığımız için onları almaya geliyorlar. Yabancı turistlerin sayısında da artış oldu. İlçe Cittaslow hareketi başlayınca bayağı dikkat çektik.”

K6...“Seferihisar ilk Cittaslow unvanı alan İlçe, biliyorsunuz. Bu unvan ile tanınırlığı arttı. Önceden mesela Rusya’dan çok fazla turist gelirdi, unvan ile daha farklı ülkelerden de turist gelmeye başladı. Turist sayısının artması, orta halle geçinen insanların girişimci olup daha fazla gelir elde etmesini sağladı.”

Görüldüğü üzere, kadın girişimcilerin yerel unsurları tanıtmak ve yörenin sosyo-kültürel değerlerini turistlere aktarmak gibi işlevleri vardır. Daha çok evsel ürünlerin pazarlarda tanıtılması ve satılması kadınların girişimciliğini desteklemektedir.

Turizm açısından çalışma verileri değerlendirildiğinde, her ne kadar çalışma kapsamında görüşülen kadın girişimcilerin büyük çoğunluğu Cittaslow unvanının turizm açısından Seferihisar’a katkı sağladığını belirtse de bir kısmı Seferihisar’ın Cittaslow unvanı almadan önceki doğal yapısının her geçen gün bozulduğunu ve bu durumdan rahatsızlık duyduklarını belirtmişlerdir. Bu noktada, bir yandan ekonomik gelir sağlanırken diğer yandan ilçenin doğal yapısı ve güzelliklerinin hızla tahrip edilmesi kadın girişimcilerde hoşnutsuzluğa sebebiyet verdiği tespit edilmiştir.

3.4. Pazar, Festival ve Organizasyonların Kadın Girişimciler Üzerindeki Rolü

Cittaslow unvanı aldıktan sonra Seferihisar’da ‘SlowFood’ kapsamında festivaller yapılmaya başlandığı gibi yerel halkın gelenek haline getirdiği pazarlar ve yöresel festivaller de varlığını korumaya devam etmiştir. Bu bağlamda, kadın girişimcilere bu festivallere ve organizasyonlara katılıp katılmadıkları sorulmuş ve Seferihisar’da kurulan bu pazarların kadınlara fayda sağlayıp sağlamadığı öğrenilmeye çalışılmıştır. Görüşülen kadın girişimcilerin tamamının bu festival ve organizasyonlara katıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Seferihisar’da kurulan pazarların kadınlara sağladığı faydalar konusunda ise gelir elde etme, sosyalleşme ve kendine yetebilme bulgularına ulaşılmıştır. Kadın girişimcilerin ifadeleri ile bulguları desteklemek gerekirse:

K15...“Ulamiş’ta festivallerimiz var. Bunlar hem kazanç sağlıyor hem de ürünlerimizi tanıtıyoruz. Ata ekmeği olsun armola peyniri olsun. Lavanta festivali olsun. Buğday ununun ekilmesi. Onların hepsi her yere tanıtıldı. O da bir kazanç kapısı oldu Seferihisar haklına. Hem gelenler kazandı hem halk kazandı. Hem kazandık, hem sosyalleştik hem de kendimize güvenimiz arttı.”

K16...“Etkinliklere katılırim ve çok kalabalık oluyor. Geçen gün lavanta şenliği yapıldı, Turgut köyünde mesela. Her semte göre şenlik yapılıyor, o kültüre ait şenlikler yapılıyor, mesela Beylerin zeytini meşhur. Turgut köyünde lavanta diktiler lavanta şenliği yaptılar. İnanılmaz kalabalık oldu.”

K5... “Ben 2 senedir buradayım, sivil toplum örgütleri ile çalışıyorum. Çağdaş yaşam ile çalışıyorum. Güzel çalışmalarımız oluyor ama onlar hani Seferihisar’ı kültürel tanıtma bakımından değil de daha çok festivaller ile oluyor. Lavanta festivali var mesela, ata ekmeği

festivali var. Çeşit çeşit festival oluyor. Onlar ile tanıtım oluyor. 2 yıldır yaptığım çalışmalar hem kendime güvenimi artırdı hem de gelirim. Kendime yetebilir oldum. Harika bir sonuç.”

K1...“Kadınların kendine güveni geldi, benim de öyle. Maddi açıdan istediğimizi kazanıp alabiliyoruz. Daha çok aktif olduk. İnsanlarla daha çok iletişim kuruyoruz.

K10...“Kadınlara genel olarak şöyle söyleyeyim, biz kendimiz bahçe dikimi de yapıyoruz. Diktiğimiz malzemeleri pazarlıyoruz. İkinci elden üçüncü ele gidip ucuz alınıp da satılmıyor. Tarladan halka olduğu için kar olarak yüksek satılabilir.

K14... “Kendime güvenim arttı. Mesela biz gezemedik çok eskiden. Şimdi gidip Seferihisar’ın göbeğinde masa kurduk, satış yaptık.

Seferihisar’ın gelir kapısı gerek ilçe merkezinde ve gerekse çevre mahallelerde kurulan halk pazarlarıdır. Bu pazarların önemli bir kısmını kadın girişimciler oluşturmakta ve bu kadın girişimciler Seferihisar’a özgü meyveleri, sebzeleri ve kendi el emekleri ile yaptıkları eşyaları halkın ve turistlerin beğenisine sunmaktadırlar. Bu pazarlar analiz edildiği zaman bölge halkının yapısında yer alan saygı, sevgi ve hoşgörü gibi kavramların varlığını sürdürdüğünü görmek kültürel yapının korunması açısından oldukça önemlidir.

3.5. Cittaslow Hareketi Bağlamında Yöresel Ürünlerin Tanıtımında Kadın Girişimcilerin Rolü

Dünya’da birçok ürün kendine has yöresel adı ile kullanılmaktadır ve oraya özgüdür. Bu ürünler o bölgeye has doğal koşullara uygun ve orada yaşayan insanların bilgi ve becerileri sayesinde meydana gelmektedir. Yöresel ürünlerin oluşumunda birçok faktörün etkisi bulunmaktadır. Bölgenin coğrafi özellikleri bölgenin kültürel yapısı ve insanların emekleri bu duruma örnek gösterilebilir. (Yağcı, 2013:206-207). Tarihten günümüze farklı uygarlıklara ev sahipliği yapan Seferihisar yöresel ürün konusunda oldukça geniş bir yelpazeye sahiptir. Hem sahip olduğu Akdeniz iklimi hem de tarım için verimli toprakları bölgeyi cazibe merkezi haline getirmektedir. Ayrıca bir kültür şeklinde gelişen tarım, yöresel yemekler ve ata ekmeği gibi ürünler ilçenin tanınırlığını artırmaktadır. Bu bağlamda, Seferihisar kendine has birçok yöresel ürüne ev sahipliği yapmaktadır. Bu ürünlerin başında ilçenin simgesi olan mandalina, karakılçık buğdayından yapılan ata ekmeği ve armola peyniri gelmektedir. Ayrıca yöresel ürünler arasında taze enginar, şevket-i bostan ve cibeş yer almaktadır (<https://seferipazar.com/>) İlçeye has birçok da yöresel yemek bulunmaktadır. Bu yemeklere değinecek olursak; oklavadan sıyırma, tatlı tarhana, yuvalaça ve meşhur ekmeğin dolması yer almaktadır (<https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar>).

Bu noktada, Cittaslow unvanının yöresel ürünlerin tanıtımındaki etkisi kadın girişimciler bağlamında ele alınarak bu ürünlerin tanıtılmasında kadınların rolü öğrenilmeye çalışılmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen verilerin analizi sonucunda, kadın girişimcilerin yöresel ürünlerin ve yöresel yemeklerin tanıtılmasında önemli rol oynadıkları tespit edilmiştir. Bu durumun temel nedeni kadınların üretici ve pazarlayıcı pozisyonunda olmalarıyla ilgilidir. Öyle ki, kadınlar Seferihisar’a özgü ürünleri festival, organizasyon ve pazarlarda yapıp satarak bu ürünlerin yerli ve yabancı turistler bakımından tanınmasına olanak sağlamaktadır. Kadın girişimcilerin ifadelerinden alıntı yapılarak bu bulguyu desteklemek gerekirse:

K3... “Kadınların rolü çok büyük. Ben mesela kendime küçük bir dükkân açtım. Gözleme yapıyorum saat 5’ten sonra. Turistler merak edip geliyor. Hemen yapıp yediriyorum. Bayılıyorlar.”

K13... “Turistler yöresel ürünlerimizi çok beğeniyorlar. Yerli turistler stantlarımızdaki yiyecekleri tüketiyor ancak yabancı turistler otellerinde yemeyi tercih ediyor. Bunda otel sahiplerinin paket program uygulaması yatıyor: otelde yiyin için, dışarıda yemeyin uygulaması. Ama yerli turistlerimiz çok güzel yiyor alıyor, götürüyor yiyeceklerimizi.”

K7... “Ben zeytinimi toplayıp yağını çıkarıyorum. Demirbaş o. Bütün her şey zeytinyağlı. Tarlamdan her şeyi çıkarıyorum: Kabağımı topluyorum. Çiçeğimi topluyorum. Sarma yaprağımı topluyorum, pazımı, kovan yaprağımı her şeyimi kendim çıkarıyorum. Sonra bunları pazarda satıyorum.”

K5... “Şevket-i Bostan tanınmaya başladı. Yapılan Ata Ekmeği Festivali sayesinde bu ürün epeyce tanınmaya başladı”

K9... “Mandalina Festivalinde, mandalina Kurabiyesi yaparak birincilik ödülü aldım. Sonuç olarak yöresel ürüne yeni bir ekleme yaptım”

3.6. Cittaslow Hareketinin Sürdürülebilirliği Bağlamında Kadın Girişimcilerin Rolü

Sürdürülebilir kentler daha az kaynak kullanan, daha az enerji harcayan, planlı ve programlı yönetilen yerlerdir. Ayrıca çevreye duyarlı ve geri dönüşümün sağlandığı kentlerdir. Kültürel açıdan ise iletişim ağının güçlü olduğu, iş bölümünün düzenli olduğu ve sınıflar arası eşitsizliğin olmadığı yerlerdir. Sürdürülebilirlik konusunda halkın bilinçli olduğu kentlerde bu olgu devam eder (Akpınar ve Pektaş, 2019:33). Bu bağlamda, elde edilen verilerin analizi sonucunda, kadın girişimcilerin bu unvanın sürdürülebilmesinde önemli rol oynadıkları söylenebilir. Zira yerel ürünler üzerinden çoğaltılan bir kentin en önemli kazanımlarından biri kurulan pazarlardır. Dolayısıyla kadınların bu pazarlardaki etkinlikleri sürece (process) katkı sunmaktadır.

K13... “Kadınlar canla başla aşkla sevgiyle çalışmazsa bu pazar zaten olmaz oğlum. İnsan da gelmez. Bunu ayakta tutan kadınlar.”

Seferihisar ilçesinin Cittaslow unvanının sürdürülmesinde kadın girişimcilerin rolü şüphesiz ki çok önemlidir. Ancak, Cittaslow unvanı aldıktan sonra ilçenin her geçen gün kalabalıklaştığının ve ilçenin sembolü olan mandalina ağaçlarının yerine inşaatların yapıldığı ifade edilmiştir. Yaşanan bu durum katılımcıların en önemli şikayet konularının başında gelmektedir. Ayrıca katılımcıların, ilçenin Cittaslow unvanını sürdürebileceğine dair şüpheleri bulunmaktadır. Zira görüşme yapılan kadın girişimciler bu durumu genel anlamda şu şekilde aktarmışlardır: “ilçenin giderek büyümesinin yarattığı kentsel bozulma” ve “genç kuşağın Cittaslow unvanını benimsememiş olması” geleceğe ilişkin bir diğer önemli kaygı olarak ön plana çıkmaktadır. Katılımcılar konuya ilişkin görüşlerini şu şekilde aktarmışlardır:

K15... “Kalmaz. Çok g var. Buraya dışarıdan büyük bir g var. Belli bir nüfusu aşarsa zaten Cittaslow konumundan çıkmak zorunda kalır. Ama yine de ilklerden olduğu için unutulacağını zannetmiyorum.”

K20...”Cittaslow özelliği artık kayboluyor. Çünkü Cittaslow ile birlikte ilçede inşaatlaşma oranı arttı ve yoğun göç almaya başladı. Bu durum ilçenin Cittaslow unvanını sürdürmesinde sorun yaratmaya başladı. Hem nüfus artışı ilçenin eski sakinliğini yok etti hem de ilçenin simgesi olan mandalina ağaçlarını. İnşaatlar yapıldı mandalina ağaçları sklerek.”

K19... “İlçenin Cittaslow olması her ne kadar halk için önemli bir gelir kaynağı olsa da Seferihisar’da yaşayan genç nüfus Cittaslow’un kriterlerine uyulmasından dolayı çoğu durumdan şikayetçi. Bu duruma örnek verecek olursak Seferihisar’da sakin bir hayat olmasından dolayı gençler eğlenilecek bir ortam bulamadıklarından şikayetçiler. Ayrıca ilçede zincir fast-food mağazalarının olmaması da gençlerin yakındığı bir diğer konu...”

4. Tartışma ve Sonuç

‘Cittaslow hareketi’ oldukça yeni bir kavram olmasına karşın turizmde kabul görmü ve dünyanın birçok kenti bu unvanı almak için girişimde bulunmuştur. 20. yy’ın son çeyreğinde ortaya çıkan SlowFood hareketinden esinlenen Cittaslow hareketinin önemi her geçen gün artmaktadır. İtalya’dan tüm dünyaya yayılan bu hareket ilk defa Seferihisar sayesinde Türkiye’de de kendine yer bulmuştur. Birçok kriteri içinde bulunduran Cittaslow, aslında insanın tekrar özüne dönüşünü temsil etmektedir. Daha sağlıklı kentler ve her kesimden bireyin kentte söz sahibi olmasını hedeflemektedir. Bu doğrultuda yapılan bu çalışmada öncelikle kent, Cittaslow ve kadın girişimciler hakkında genel bilgiler verilmeye çalışılmış daha sonra kadın girişimcilerin gözünden Cittaslow algısı sorgulanmaya çalışılmıştır.

Özellikle küreselleşme sonucu ortaya çıkan tek tipli yapı yöresel değerlerin kaybolmasına neden olmaktadır. Cittaslow ise küreselleşmenin yarattığı bu duruma engel olmak için toplumdaki değer ve kimlik kaybının önüne geçmek ister. Bu konuda ise yerel yönetimlerin çeşitli sorumlulukları yerine getirmesi gerekmektedir. Seferihisar’a sosyo-ekonomik açıdan bakıldığında, ilçenin Cittaslow olmadan önce sadece tarım ve deniz turizmi üzerine tanınan ve fazla bir gelişme kaydedemeyen bir yerleşme olduğu anlaşılmaktadır. Ancak yerel yönetimlerin katkıları ve halkın Cittaslow yaklaşımını benimsemesiyle birlikte ilçe ciddi anlamda değişikliklere uğramıştır. Cittaslow Birliği’nin kriterleri doğrultusunda ilçe bir anlamda yeniden dizayn edilmiştir. Yöresel rnler korunmaya başlanmış; halk ve semt pazarlarında, bölge insanına kendi yetiştirdiği ürünü satma imkanı sağlanmıştır. Ayrıca Belediye Cittaslow çerçevesinde kendini yeniden tanımlamaya ve düzenlemeye tabi tutmuştur. Çevreyi her zaman ön plana çıkaran Cittaslow olgusu sayesinde ilçede yenilenebilir enerji kaynakları daha sık kullanılmaya başlanmıştır (Akman vd., 2018:82). Zira Cittaslow’u bir çeşit sürdürülebilir turizm hedefi olarak gören Park ve Kim’e göre (2014); bu hareketin sürdürülebilir kılınması için turizmin pratik yönünün ve toplumun turizme katılım yönünün kullanılması gerekmektedir.

Cittaslow hareketinin İzmir’in Seferihisar İlçesinde uygulanabilir ve sürdürülebilir olmasında kadın girişimcilerin rolü ve Cittaslow hareketinin kadın girişimciler üzerindeki sosyo-ekonomik katkılarını ortaya çıkarmayı hedefleyen bu çalışmada yukarıda yer verilen sorulara cevaplar aranmaya

çalışılmıştır. Bu doğrultuda gerçekleştirilen saha çalışmasından elde edilen bulguların analizi sonucunda araştırma sorularına kapsamlı cevaplar bulunmuştur. Araştırmaya katılan kadın girişimcilerin genellikle orta yaşlı, evli ve eğitim düzeylerinin yüksek olmadığı tespit edilmiştir. Bu bulguyu Çakmak'ın (2019) Malatya'da kadın girişimciler üzerine yaptığı araştırma desteklemektedir.

Araştırma kapsamında Cittaslow hareketinin Seferihisar'daki kadınları girişimciliğe yönelttiği, Cittaslow unvanı almasıyla birlikte kadınlara yönelik farklı iş gücü alanları ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Kadınların girişimciliğe yönelimleri her ne kadar literatürle uyumlu görünse de (Erdemir, 2018) kadınların iş hayatına katılmalarındaki belirgin artışa ilişkin bulgu bu çalışmaya özgüdür. Çünkü Yalvaç'ta yapılan saha çalışmasında "kadın girişimci sayısı artmıştır." önermesine katılımcıların büyük çoğunluğunun katılmadığı bulgusuna ulaşılmıştır (Özmen vd., 2017).

Seferihisar'daki Cittaslow hareketi yeni iş alanı yarattığı gibi kadın girişimcilere sosyo-ekonomik katkılar da sağlamaktadır. Kadın girişimcilerin ağırlıklı olarak kendi tezgahlarında kokulu taş, nakış, magnet, takı ve çanta gibi el emeğine dayanan ürünler ve mandalina gibi ilçenin yöresel ürünlerinden reçel yaparak sattığı ve bu ürünlerin satışından gelir elde ettiği görülmektedir. Kadınların el emeğine dayalı yaptığı bu ürünler inovasyon olarak adlandırılmaktadır (Kazançoğlu ve Dirsehan, 2019). Yapılan bu araştırma kapsamında ayrıca işletme kuran bir kadın girişimcinin diğer kadınlara da istihdam alanı sağladığı verisine ulaşılmıştır. Tüm bu ekonomik kazancın kadın girişimcilerin sosyalleşmesine ve kendine yetebilmesine imkan sağladığı tespit edilmiştir (Güler, 2017). Elde edilen bulgu bu araştırmaya özgü olmayıp Seferihisar'ın Cittaslow şehir unvanı almasının kent üzerindeki algısını inceleyen Coşar'ın yapmış olduğu çalışmada da görülmektedir (Coşar, 2014:232). Söz konusu bulguya sosyolojik açıdan 9 Cittaslow İlçesini kadın girişimciler ekseninde inceleyen Sungur'un (2013) çalışmasında da rastlanmaktadır. Zira o çalışmaya göre kadın girişimciler Cittaslowlerde yöresel yemekler, halı kilim üretimi ve ev pansiyonculuğu gibi çeşitli alanlarda faaliyet göstermektedirler. Girişimci olan kadınların özgüveninin artması ve maddi gelir elde etmesi diğer kadınları da girişimcilik konusunda cesaretlendirmektedir. Benzer bir sonuca, bir Cittaslow şehri olan Halfeti'de kadınların iş hayatındaki yeri, kamudaki ve sivil toplum örgütlenmelerindeki durumunu inceleyen Aslan (2019)'ın çalışmasında da rastlanmaktadır. Çalışmada, Halfeti'de iş hayatına atılan kadınların ilçedeki diğer kadınlara göre daha özgüvenli oldukları, bu özgüvenin verdiği rahatlıkla kendilerini daha iyi ifade ettikleri ve iş hayatında daha aktif oldukları görülmektedir. Bir başka deyişle, ulaşılan bu bulgu Seferihisar İlçesine has olmayıp Cittaslow hareketinin gerçekleştiği diğer ilçelerde de görülmektedir.

Ortaya çıkan önemli bulgulardan bir diğeri ise, Cittaslow hareketinin kadın girişimcilerin aile içindeki rollerinde olumlu değişimlere neden olmasıdır. İlçenin Cittaslow unvanı almasıyla kadınların iş hayatına entegre olmaları sonucu gelir sağladıkları için artık ev ekonomisinde söz sahibi oldukları; çocuklarının gözünde artık sadece bir anne değil aynı zamanda bir rol modeli oldukları anlaşılmaktadır. Diğer bir ifade ile, ev işleri ile uğraşan kadınların ticarete dâhil olmaları, kendi ürettikleri ürünleri pazarlama imkanı bulmaları özgüvenlerini artırmıştır. Gelir elde etmeleri ile de kendilerine ve ailelerine gelir sağlamışlardır. Benzer bulguya Çakmak'ın Malatya'da gerçekleştirdiği saha çalışmasında da rastlanılmaktadır. Buradan hareketle girişimcilik faaliyetlerine başlamanın kadınların sosyo-ekonomik durumuna olumlu katkılar sağladığı ve bu katkıların aile içi ve toplumdaki rollerini etkileyip geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma kapsamında Cittaslow hareketinin ilçenin turizmine olumlu yönde katkı sunduğu ve bunda kadın girişimcilerin önemli bir rol oynadığı tespit edilmiştir. Zira kadın girişimciler, Seferihisar'ın bel kemiği sayılan halk pazarlarında Seferihisar'a özgü meyveleri, sebzeleri ve el emeklerine dayanan doğal ürünleri satması turistlerin ilgisini çekmiş ve bu ürünlere olan talebin artmasını sağlamıştır. Ayrıca araştırma kapsamında görüşülen kadın girişimcilerin tamamının İlçede düzenlenen festival ve organizasyonlara üretici ve pazarlamacı rolü ile katıldığı tespit edilmiştir. Bu roller ile kadın girişimciler, Seferihisar'a özgü ürünleri yapıp satarak bu ürünlerin yerli ve yabancı turistler tarafından tanınmasına olanak sağlamaktadırlar. Zira girişimcilik açısından yöresel ürünlerin değerlendirilmesine yönelik yapılan üç farklı çalışmada (Köse, 2014; Mert, 2017; Özmen vd., 2017) ücretli bir işte çalışmayan kadınların büyük çoğunluğunun, yöresel yemekleri ve geleneksel el işlerini yapıp satabileceklerini ifade etmeleri çalışma sahasındaki bulguları desteklemektedir.

Cittaslow hareketinin sürdürülebilirliğinde kadın girişimcilerin önemli etkileri olduğu anlaşılmaktadır. Dahası bu etkinin de Cittaslow hareketinin gelecek yıllarda da sürdürülebilmesi için de hayati derecede önemli olduğu gözlemlenmiştir. Ancak çoğu kadın girişimci, Cittaslow unvanı aldıktan sonra ilçenin her geçen gün kalabalıklaştığının ve ilçenin sembolü olan mandalina ağaçlarının yerine inşaatların yapılmasından şikâyetçi olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca ilçenin Cittaslow unvanını sürdürebilmesi noktasında sürece olan inançları kısmen de olsa bir azalma göstermektedir. Bu azalışın arka planını görüşme yapılan kadın girişimciler şu şekilde belirtmişlerdir: “ilçenin her geçen gün hem nüfus hem de binalar açısından büyüdüğünü ve bu durumun ilçenin doğal yapısını bozduğu” ve “gençlerin Cittaslow unvanına alışamadığı ya da benimsemediği” şeklinde olmuştur. Çalışma kapsamında elde edilen ve bu çalışmaya özgü olduğu düşünülen bir diğer bulgu ise kadın girişimcilerin ekonomik hayata entegre olmalarının toplumsal aile yapısını engelleme endişesi taşımasıdır. Zira 2009 yılında Seferihisar'ın Cittaslow olmasıyla birlikte kadınlar ataerkil toplum yapısından kısmen sıyrılmış ve belli ölçüde toplum içerisinde söz sahibi olmuşlardır. Şüphesiz bu durum belli ölçüde de olsa çocuk bakımı ve ev işleri gibi faaliyetlerin aksamasına ve dolayısıyla aile yapısına ilişkin endişelerinde doğmasına neden olmuştur.

Yukarıda ifade edilen bir takım olumsuzluklara rağmen, Seferihisar'daki görüşme yapılan kadın girişimcilerin 2009 yılından beri var olan Cittaslow algısını benimsemiş olduğu, bu olgunun sürdürülebilir olmasında olumlu tutum takındığı ve bu tutum sayesinde güçlendiği söylenebilir. Böylece Özmete'nin de ifade ettiği gibi (Özmete, 2012); kadın girişimciler toplumda yardımlaşma ve paylaşma gibi kavramları içselleştiren bireyler haline gelerek kişisel potansiyellerini geliştirmiş ve sadece evinde oturan kadın profili değil toplumun her kesiminde kendini tanıtabilen ve bir vizyona sahip kadın imajını ortaya koymuştur. Seferihisar Cittaslow unvanı almadan önce iş hayatında aktif görülmeyen kadınlar bu unvanla birlikte iş hayatına entegre olmuşlardır. Bu entegrasyonla birlikte aile içinde söz sahibi olan kadınlar eşlerine ekonomik açıdan ihtiyaç duymayan bireyler haline gelmişlerdir. Ayrıca görüşme yapılan kadınların ekonomik kazançlarında önemli ölçüde artışlar yaşandığı da anlaşılmaktadır. Şüphesiz bu gelişme Turizm Sosyolojisi açısından önemli bir göstergedir. Çünkü kadın iş gücünün turizm faaliyetleri doğrultusunda kazanç getirici bir işte çalışması aile yapısındaki değişimleri de beraberinde getirmektedir. Ev ekonomisine katkı sağlayan kadının aile içindeki rolü değişmiş ve kısmen

de olsa söz sahibi olmaya başlamışlardır. Dahası kendi işlerinde çalışan bu kadınlar, çocuklarına örnek bireyler haline gelmiş ve aynı zamanda sosyo-ekonomik yönden özgüven duyguları da pekişmiştir.

İzmir'den Seferihisar'a ulaşımın kolay olması ve Seferihisar'ın deniz turizmi için ideal olması ilçeyi popüler hale getirmekle birlikte tarım ürünlerine verilen değer sonucu halkın kendi yerel ürünlerini satması ilçeyi çok yönlü bir kent haline dönüştürmüştür. Yerli ürünler her yıl düzenlenen festival ve organizasyonlarda turistlere sergilenmektedir. Örneğin, takas tohum şenliğinde yerli tohumların önemi vurgulanırken aynı zamanda köylerde yer alan farklı tohum seçenekleri de gün yüzüne çıkarılmaktadır. Böylece 'SlowFood' felsefesinin ana teması olan yöresel tarım ürünlerine verilen önem giderek artmaktadır. Ancak Cittaslow hareketi halkta bir piyasa olgusu oluşturduğundan inşaat yerleri için ilçenin simgesi olan mandalina bahçelerinin yok edilmesine karşı görüşme yapılan kadın girişimciler bu duruma oldukça tepki vermişlerdir.

Sonuç olarak araştırma bulguları, Cittaslow hareketinin kadın girişimciler üzerinde farklı boyutlarıyla etki ettiğini göstermektedir. Bunlar kabaca, kadınların iş hayatında kendilerine yer edinmeleri, ekonomik açıdan özgürlük kazanmaları ve özgüven sahibi olmaları şeklinde sıralanabilir. Bu bulguların bazılarının literatürle örtüştüğü bazılarının ise literatürden farklılaştığı anlaşılmıştır. Genel olarak Cittaslow kentlerinde kadınların girişimciliğe yöneldiği, çoğunlukla yöresel yiyecekleri ve el emeğine dayanan ürünlerin satışını yaptıkları, ev ekonomisine, ilçe ekonomisine ve aynı zamanda turizme katkı sağladıkları anlaşılmaktadır. Literatürde görülen bu bulgular Seferihisar çalışmasında da görülmüştür. Kadın girişimciler kendi işlerinin patronu olma isteğinden dolayı girişimci olmakta ve ideallerini gerçekleştirerek kendilerini ispatlamak için devlet kurumlarından yardım beklemektedirler. Tam da istenen bu destek Seferihisar Belediyesi tarafından kendilerine sunulmaktadır."K-9...Beş sene önce büyük destekler oldu. O dönemin Belediye Başkanı Tunç SOYER destek olmasaydı belki buralara gelemezdik" Belediye başta çeşitli kurslar ve eğitim programları olmak üzere birçok konuda kadın girişimcileri desteklemektedir. Ayrıca kadın girişimciler ilk defa girişimde bulunurken eşlerinden de yardım aldıkları sonucuna varılmıştır.

Bu duruma ilave olarak Seferihisar'da kadınların aile içindeki rollerinin değiştiği ve Cittaslow unvanının sürdürülebilirliğinde önemli bir aktör haline geldikleri görülmektedir. Öyle ki kadın girişimciler Seferihisar'da düzenlenen festivallere ve organizasyonlara katılarak yöresel ürünleri ve kendi el emeklerine dayanan ürünleri yerli ve yabancı turistlere tanıtarak bölgeye turist çekmektedirler. Literatür incelendiğinde Cittaslow unvanının sürdürülebilmesinde belediye faaliyetleri ön plana çıkarken, Seferihisar'da yapılan bu çalışmada belediye faaliyetlerine ilave olarak kadın girişimcilerin ilçedeki faaliyetleri Cittaslow unvanının sürdürülmesinde ön plana çıktığı sonucuna ulaşılmıştır.

Turizm açısından literatüre bakıldığı zaman yapılan çalışmalar genellikle turizmin gelir sağlayıcı etkisi ve ekonomiye katkısı üzerinedir. Cittaslow hareketi doğrultusunda yapılan bu çalışma ise turizmin sosyal yönünü öne çıkararak kadın girişimcilerin ailedeki, toplumdaki değişen rollerine ve kendilerine özgüven duymalarının önemini ortaya koymuştur. Ayrıca çalışma Seferihisar ilçesindeki kadın girişimcilerin Cittaslow hareketinin lokomotifleri olmaları ve turizmin sosyal yönünü kadınlar bağlamında incelemesi açısından literatüre katkı sağlayacaktır.

Teşekkür ve Bilgilendirme

Bu çalışma, Van YYÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAP) Tarafından 8950 nolu proje kapsamında desteklenmiştir.

Women Entrepreneurs in the Cittaslow Movement: The Case of Seferihisar

Murat Tamer^a, Faruk Alaeddinoğlu^{*b}

Submitted: 06.06.2022

Accepted: 07.10.2022

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Modern life both creates sparkling cities and paved the way for speeding up time, leading people to eat faster, access information, travel, and make decisions. This process, in which time and space are reproduced, has turned into a structure where the fastest wins. Nevertheless, the meaning of life does not speed. Instead, it sometimes is slowing down the pace of life and living in the moment. As pointed out by Milan Kundera, the degree of slowness is directionally proportional to the intensity of memory; the degree of speed is directionally proportional to the intensity of forgetting. There is a secret bond between slowness and memory, between speed and forgetting (<https://cittaslowturkiye.org/tr/>). That is why it can be asserted that the greatest treasure for the intellectual mind and post-modern human beings is to collect memories. Therefore, Cittaslow, one of the movements that emerged for the sake of slowing down the flow of life, can be considered an achievement. Slowing down the flow of life enables inhabitants to interact, establish relationships and create a bond with other people who experience the region. The bond established affects the inhabitants and the tourists of the destination. This subject, which we can express as the social aspect of tourism, is closely related to the status of people in society (Usta, 2016:70). On the other hand, women can benefit from the Cittaslow movement as it allows this interaction. Therefore, this article investigates how the Cittaslow movement contributes to the social change and transformation of women. In this context, Seferihisar one of the districts of İzmir is determined as a research field. Being the first Cittaslow city in Turkey, Seferihisar has experienced significant transformations. The most important among these is that thanks to the Cittaslow movement, women who were only dealing with housework in the past have commenced producing and selling their products in the market. This situation which developed in favor of women is the focus of this study. In other words, the study scrutinizes the Cittaslow movement in Seferihisar by focusing on women entrepreneurs and endeavors to reveal its impacts on women entrepreneurs' socio-economic status and their roles in the family. In addition, it examines the contribution of women entrepreneurs to society and themselves by emphasizing their role in sustainability of the Cittaslow Movement. The argument of the study is that the importance of women entrepreneurs in the viability and sustainability of the Cittaslow movement

* Corresponding Author: alaeddinoglu@yyu.edu.tr

^a Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Tourism, Graduate Student, Van, Türkiye. [http:// orcid.org/0000-0002-8037-5157](http://orcid.org/0000-0002-8037-5157)

^b Van Yüzüncü Yıl University, Faculty of Literature, Geography Department, Van, Türkiye. <http://orcid.org/0000-0002-1682-7438>

is not pretty prominent. Therefore, the study aims to reveal how women are socially and economically affected by the process of the Cittaslow movement in Seferihisar, and their contribution to the sustainability of this movement.

2. Literature Review

The Cittaslow Movement is inspired on the Slow Food movement, which aims to transform cities into more livable and serene places. Promoting improving quality of life, it emerged as a reaction to abandoning the identities, the ordinary life of the people, and the wasteful usage of resources of small cities. It is also an international organization initiated by Paolo Saturnini past Mayor of Greve in Chianti in Italy, in 1999; endorsed by Mayors of towns Bra, Positano, and Orvieto; and supported by Carlo Petrini the president of Slow Food. Respectively, these municipalities join the association that encourages traditions, the authenticity of products, places of the spirit, unspoiled landscapes, and rich fascinating craft (www.cittaslow.org/content/charter). In addition, the Cittaslow Movement supports several social phenomena such as women's entrepreneurship. Today, it can be asserted that entrepreneurship is dominated by a man in many developed or developing countries. However, it is a fact that women have become more visible and their status has changed in different parts of the world. That is because it is aimed that women are also active in entrepreneurship (Raghuvanshi et al., 2017:221). The Cittaslow Movement offers women an opportunity in this sense. As Tunçer and Ongun (2017:60) specified that the Cittaslow Movement promotes women's entrepreneurship and provides support to women in other regions as well.

3. Methodology

In this study, qualitative research methodology is employed and the study is designed by a case study. The sample of the study consists of 20 women entrepreneurs chosen from the Center District, Sığacık District, and Ulamiş District of Seferihisar. Employing the convenient sampling technique from non-random sampling methods, the sample was obtained from the businesses run by women entrepreneurs located in those areas, and from the bazaar established in Sığacık Castle. The main driver behind the technique is that it allows taking a group of people easy to contact or reach (Christensen et al., 2020: 172). In this context, women entrepreneurs were asked whether it was appropriate for them to participate in the study, and those 20 who could voluntarily participate in the study were included in the sample. To investigate whether women have an impact on the district's being awarded the Cittaslow title, in-depth interviews were conducted in semi-structured form with the interviewees. The interviews were carried out according to academic ethics. Each interviewee lasted approximately 20 minutes to 45 minutes. The data obtained from the interviews were evaluated by content analysis, and created the following thematic framework:

1. The Impact of the Cittaslow Movement on the Socio-economic Status of Women Entrepreneurs
2. The Impact of the Cittaslow Movement on the Roles of Women Entrepreneurs in the Family
3. The Role of Women Entrepreneurs in the Impact of the Cittaslow Movement on Tourism

4. The Role of Markets, Festivals, and Organizations on Women Entrepreneurs
5. The Role of Women Entrepreneurs in the Promotion of Authentic Products in the Context of the Cittaslow Movement
6. The Role of Women Entrepreneurs in the Context of the Sustainability of the Cittaslow Movement

Subsequently, the obtained data were processed, defined, and interpreted under this thematic framework. The data is anonymized by the principle of academic confidentiality, and each interviewer was encoded as I1, I2, and I3.

4. Findings

The data obtained from the interviews illustrate that all of the interviewees define themselves as entrepreneurs. It also shows that the majority of the interviewees earn mainly from handmade products such as scented stones, embroidery, magnets, jewelry, bags, and authentic products of the district such as tangerines and jams. In addition, a woman entrepreneur has founded her business and provides employment to other women.

The findings demonstrate that the socio-economic status of women has positively changed after they enter the business. For instance, their role in the family has changed since they provide income for the home. These changes have enabled women to transfer their role from the role of the unpaid domestic worker to the role of the payer, from a domestic actor to the socioeconomic actor, and from just a mother role to the role model for their children. It is understood that women, who were previously unemployed and whose contribution to the economy was ignored, became a part of the family and community life thanks to the Cittaslow Movement.

Another finding shows that women have played a crucial role in the impact of The Cittaslow Movement on tourism. With receiving the Cittaslow title, Seferihisar has started to be recognized rapidly, and women entrepreneurs contributed to the tourism by exhibiting their local foods, agricultural products, and handicrafts in the marketplaces established in Center District and Ula District. Sığacık District, on the other hand, attracts attention with its weekly bazaar and beach. Thus, the number of tourists visit to the region has dramatically increased. In this context, almost all interviewees state that the Cittaslow title has contributed positively to tourism in Seferihisar. They address particularly that Sığacık has become a center of attraction for tourists due to the Art Street. Their contributions to this issue are specified by themselves: "By selling handmade authentic products and fascinating crafts in the markets, we ensure that tourists demand these products and visit these places again".

5. Conclusion

The findings show the diverse dimensions of the Cittaslow Movement on women entrepreneurs. These can be counted as women's entering the business life, gaining economic freedom and self-confidence. It has been understood that while some of these findings are similar to the literature, some of them are unique. Regarding the similarities, the literature mainly shows that women in Cittaslow cities tend to be entrepreneurs, and they sell authentic foods and products based on hand

labor and contribute to the home economy, district economy, and tourism. These findings seen in the literature are also seen in the Seferihisar study. Women have become entrepreneurs due to their desire to become the boss of their businesses, are more productive in the market through their authentic products. Moreover, they work in organic farming and boardinghouse. They expect support from state institutions to realize their ideals. Here, the findings show that the Seferihisar Municipality supports women. Thanks to its support, Women's Labor Houses were activated that allows women in the region to increase their level of welfare. The Municipality also support women entrepreneurs by providing them with several courses and training activities: "I-9... 5 years ago, we were greatly supported. If Tunç Soyer, past Mayor of Seferihisar, had not supported us, maybe our dreams would not come true." It should be noted that women were also supported by their spouses when they attempted to become an entrepreneur. In sum, the roles of women in the family have changed, and women have become actors in the sustainability of the Cittaslow Movement. While participating in festivals and organizations held in Seferihisar, they attract tourists with their authentic products. Although the role of municipal activities is prominent for sustainability of the Cittaslow Movement in the literature, this study is unique for showing the role of women entrepreneurs. Regarding tourism, the literature illustrates that the studies mainly focus on the impacts of tourism on the economy. However, this study highlights the social aspect of tourism by revealing the importance of women entrepreneurs' self-confidence in their changing roles in the family and society. In addition, the study contributes to the literature by focusing on women entrepreneurs in Seferihisar and examine the social aspect of tourism in the context of women.

Referanslar/References

- Akman, E., Akman, Ç., Karakuş, M. (2018). Yavaş şehir kriterleri çerçevesinde Seferihisar Belediyesinin faaliyetlerinden yerel halkın memnuniyet düzeyi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20 (2), 65-84. <https://dergipark.org.tr/download/article-file/537012> adresinden alınmıştır.
- Akpınar, O. (2018). *Yavaş Şehirler (Cittaslow) ve Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkileri: Seferihisar Halkının Algısı Üzerine Bir Araştırma*. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/521447> adresinden alınmıştır.
- Akpınar, O., Pektaş, E.K. (2019). Yavaş şehirler (Cittaslow) ve kentsel yaşam kalitesi üzerindeki etkileri: Seferihisar halkının algısı üzerine bir araştırma. *Kocatepe İİBF Dergisi*, 21 (1), 31-46. doi: 10.33707/akuiibdf.496265
- Aslan, D. (2019). *Modern Kent Anlayışına Alternatif Olarak Sakin Şehir: Halfeti*. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/566086> adresinden alınmıştır.
- Aslan, Ş., Atabey, A. (2007). Küresel rekabette kadın girişimcilerin rolü ve Türk kadın girişimci tipolojisi. *Khazar Journal of Humanities and Social Sciences*, 10 (4), 1-17. <http://hdl.handle.net/20.500.12323/757> adresinden alınmıştır.
- Avcıkurt, C. (2017). *Turizm Sosyolojisi* (5. Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Balcı, E. (2019). *Yavaş Şehir Akımına Yönelik Yerel Halkın Algısının Belirlenmesi*. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/545741> adresinden alınmıştır.
- Berber, Ş. (2003). Sosyal değişme katalizörü olarak turizm ve etkileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (9), 205-22. <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/790/742> adresinden alınmıştır.
- Can, Y., Karataş, A. (2011). Yerel ekonomilerde kalkınmanın itici gücü olarak kadın girişimcilerin rolü ve mikro finansman: Muğla ili örneği. *Selçuk Üniversitesi Karaman İİBF Dergisi*, Yerel Ekonomiler Özel Sayısı, 251-261.
- Ceylan, T. (2011). Toplumsal sistem analizinde toplumsal statü ve rolü. *Ankara Üniversitesi Sosyal Enstitü Dergisi Bilimler Dergisi*, 15 (1), 89-104. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunisobil/issue/2827/38286> adresinden alınmıştır.

- Chapman, H.R. (2007). Sustainability and tourism. *Geodate*, 20(2), 1-9.
- Chmiliar, I. (2010). Multiple-cases designs. A. J. Mills, G. Eurepas & E. Wiebe (Ed.) *Encyclopedia of casestudyresearch* içinde (582-583). USA: SAGE Publications.
- Christensen, L.B., Johnson, R.B., Turner, L.A. (2015). *Araştırma Yöntemleri Desen ve Analiz*. (3. Baskı). (A. Aypay, Çev.). Ankara: Anı.
- Cittaslow International Lista, 2019: (1-10).
- Coşar, Y. (2014). Yavaş şehir olgusunun kentsel yaşam kalitesi üzerindeki algılanan etkisi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 25 (2), 226-240. doi:10.17123/atad.vol25iss210131
- Çakmak, Ö. (2019). *Kadın Girişimciliği-Malatya Örneği*. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/561239> adresinden alınmıştır.
- Çolak, E.Ç. (2018). *Sürdürülebilir Kentleşme Kapsamında Sakin Şehir Uygulaması: Yalvaç Örneği*. Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/515964> adresinden alınmıştır.
- Erdemir, T. (2018). *Türkiye’de Kadın Girişimciliği ve Kadın Girişimciliğini Etkileyen Engeller ve Fırsatlar Üzerine Bir Araştırma*. İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/529370> adresinden alınmıştır.
- Göney, S. (1984). *Şehir Coğrafyası*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No: 2274, İstanbul.
- Güler, Y. (2017). *Turizm Ürünlerinin Korunmasında Kadınların Rolü: Cittaslow Seferihisar Örneği*. Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/469975> adresinden alınmıştır.
- Güven, E. (2011). Yavaş güzeldir: Yavaş yemekten yavaş medyaya hızlı tüketime dair bir çözüm önerisi. *Selçuk İletişim Dergisi*, 7 (1), 113-121. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/josc/issue/19023/200590>
- Hekimci, F. (2015). Sürdürülebilir yerel kalkınma ve "yavaş şehirler". *Verimlilik Dergisi*, 4 (1), 77-112. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/verimlilik/issue/21773/234019>
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 62-80.
- Kaypak, ř. (2010). Ekolojik turizmin sürdürülebilirliği. *Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 2 (2), 93-114. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uaifd/issue/21590/231827>
- Kazançoğlu, İ., Dirsehan, T. (2016). Sosyal inovasyon ile sakin şehirler arasındaki ilişkinin sosyal girişimciler açısından incelenmesi. *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*, Özel sayı, 135-161. doi:10.18354/esam.69481
- Kıray, M. (2007). *Kentleşme Yazıları*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Koç, V., Baz, İ. (2020). Türkiye’de sakin şehir hareketine üyelik süreci ve üyeliğin etkileri. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dergisi*, 2 (2), 57-67. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/icujtas/issue/57147/806515>
- Kozak, A., Kozak, M. A., Kozak, M. (2017). *Genel Turizm İlkeler-Kavramlar*. (19.Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Köse, Z. (2014). *Turizmde Kadın İstihdamı ve Kadın Girişimciliği Beypazarı Örneği*. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/365011> adresinden alınmıştır.
- Mert, İ.S. (2017). Ev Hanımlarının girişimciliği: Gaziantep ilinde nitel bir araştırma. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (7), 63-78. doi: 10.29029/busbed.3411991
- Morçin, S.E. (2013). Türk kültüründe kadın girişimciliği: Kavramsal bir değerlendirme. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 2 (8), 167-189. https://www.researchgate.net/publication/270271480_TURK_KULTURUNDE_KADIN_GIRISIMCILIGI_KAVRAMSAL_BIR_DEGERLENDIRME
- Miles, M.B., Huberman, A.M. (1994). *Qualitative Data Analysis* (2. Baskı): SAGE Publications.
- Özgen, N. (2016). *Beşeri Coğrafyada Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Özmen, Y.ř., Birsen, H., Birsen, Ö. (2017). Sakin şehir Yalvaç örneğinde sürdürülebilirlik sakin şehirler ve toplumsal katılım. *Akademia Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (1), 140-158. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asj/issue/40221/478983> adresinden alınmıştır.

- Özmete, E. (2012). Kırsal kalkınma için kadınların güçlendirilmesi: Sosyal hizmet modelleri. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 117-128. doi: 10.501/Asbd_000000009
- Park, E., Kim, S. (2014). Enhancing Local Community's Involvement and Empowerment through Practicing Cittaslow: Experiences from Goolwa, South Australia, SHS Web of Conferences 12.
- Parkins, W. (2004). Out of time fast subjects and slow living. *Time and Society*. 13 (2/3), 363-382. doi: 10.1177/0961463X040445662
- Punch, F.P. (2014). *Sosyal Araştırmalara Giriş Nicel ve Nitel Yaklaşımlar*. (Çev. D. Bayrak, H.Bader Arslan ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Yayınları. (Eserin Orijinali 2005'te yayımlanmıştır).
- Raghuvanshi, J., Agrawal, R., Ghosh, P.K. (2017). Analysis of barriers to women entrepreneurship the dematel approach. *The Journal of Entrepreneurship*, 26 (2), 220-238. doi:10.1177/0971355717708848
- Sönmez, A., Toksoy, A. (2014). Türkiye'de girişimcilik Türk girişim profili üzerine bir analiz. *Celal Bayar Üniversitesi Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 21 (2), 41-48. doi: 10.18657/yecebu.26416
- Sungur, Z. (2013). Türkiye'nin sakin şehirlerindeki kadın girişimciliğine sosyolojik bir bakış. *International Conference on Eurasian Economies*, 641-648.
- Tekin, C. (2017). *Yavaş Turizm ve Yavaş Turist: Cittaslow Seferihisar'da Karşılaştırmalı Bir Araştırma*. Batman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Batman. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/469328> adresinden alınmıştır.
- Topal, A.K. (2004). Kavramsal olarak kent nedir ve Türkiye'de kent neresidir? *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (6), 276-294. <http://hdl.handle.net/20.500.12397/5531>
- Tunçer, M., Olgun, A. (2017). Seferihisar'ın ekonomik ve mali yapısı üzerinden sakin şehir uygulamalarına ilişkin bir inceleme. *Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi*, 3 (1), 47-72. doi: 20979ueyd.297748
- Turut, H., Özgür, E.M. (2018). Klasik kent kuramlarından eleştirel kent kuramlarına geçiş bağlamında kentleri yeniden okumak. *Ege Coğrafya Dergisi*, 27 (1), 1-19. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/496352>
- Türk, S.M. (2015). 20. yüzyıl kent kuramları. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (3), 42-59. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gusbd/issue/7521/99121>
- Uslu, A., Avcı, U. (2020). Yerel halkın Cittaslow hareketine bakış açısına yönelik bir araştırma Köyceğiz örneği. *Turizm Akademik Dergisi*, 7 (1), 117-131. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/touraj/issue/54951/689694> adresinden alınmıştır.
- Usta, Ö. (2016). *Turizm Genel ve Yapısal Yaklaşım* (5.Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Wolcott, H.F. (1992). Posturing in qualitative inquiry. M. D. LeCompte, W. L. Millory, J. Preissle (Ed.) içinde *The Handbook of Qualitative Research in Education* (3-52). San Diego, CA: Academic Press.
- Yalçın, B. (2013). Yöresel ürünlerin pazarlanması üzerine değerlendirmeler. *Akdeniz Sanat Dergisi*, 6 (11). <https://dergipark.org.tr/tr/pub/akdenizsanat/issue/27658/291555> adresinden alınmıştır.
- Yıldırım, G., Çelik-Uğuz, S. (2020). Yerel halkın sakin şehir algısı: Havran örneği. *Journal of Recreation and Tourism Research* 7 (2), 287-307. doi: 10.31771/jrtr.2020.65
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11.Baskı): Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R.K. (2008). *Case Study Research: Design and Methods* (4. Baskı). Thousand oaks, CA: Sage.
- <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar/> 2019 (Erişim Tarihi: 19.11.2019, 21:21).
- <https://seferipazar.com/> (Erişim Tarihi: 01.20.2021, 14:21).
- <https://www.tuik.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 02.14.2021, 16:51).
- <https://www.sabah.com.tr> (Erişim Tarihi: 01.11.2021,13:49).
- <https://www.cittaslow.org/content/charter> (Erişim Tarihi: 14.12.2019, 17:05).
- <https://cittaslowturkiye.org/tr/cittaslow-hareketi/>(Erişim Tarihi: 01.8.2019, 17:36).